



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

**Σχολή: Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης
Επιχειρήσεων**

Τμήμα: Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Η χρήση των κοινωνικών
δικτύων στα ελληνικά σχολεία.»**

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ / ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:

ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Πάτρα, Ιούνιος, 2020

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο αιώνας μας χαρακτηρίζεται ως τεχνολογικός αιώνας, αφού έχει αυξηθεί η χρήση του διαδικτύου, του υπολογιστή και των κοινωνικών δικτύων. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν αντικαταστήσει την επικοινωνία και τη διαπροσωπική επαφή. Ο σύγχρονος τρόπος ζωής βοηθά στην περαιτέρω ανάπτυξη των δικτύων αυτών, τα οποία είναι πολύ δημοφιλή στο πληθυσμιακό σύνολο.

Οι μαθητές αφιερώνουν καθημερινά πολύ χρόνο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Αυτό αποτέλεσε το έναυσμα της χρήσης τους σε διδακτικό και εκπαιδευτικό επίπεδο.

Η πτυχιακή, λοιπόν, πραγματεύεται τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στο χώρο της εκπαίδευσης. Έγινε προσπάθεια να διευκρινιστεί πώς τα δίκτυα αυτά μπορούν να συμβάλλουν στην εκπαιδευτική διαδικασία, ποιές εκπαιδευτικές πλατφόρμες χρησιμοποιούνται περισσότερο, ποιά είναι τα ελληνικά παιδαγωγικά κοινωνικά δίκτυα και ποιά τα θετικά αποτελέσματα της ενσωμάτωσής τους στην εκπαίδευση.

Αρχικά, στο πρώτο κεφάλαιο, δίνεται ο ορισμός και η εξέλιξη των κοινωνικών δικτύων. Παρουσιάζονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τα ξεχωρίζουν και γίνεται κατηγοριοποίησή τους.

Εν συνεχεία, το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στα κοινωνικά δίκτυα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εκπαιδευτικά εργαλεία. Καταγράφεται η ιστορική πορεία αυτής της χρήσης, τα ευρείας διάδοσης δίκτυα που έχουν τη δυνατότητα να ενσωματώνονται στη διδασκαλία και οι αποκλειστικά εκπαιδευτικές πλατφόρμες δικτύωσης. Γίνεται αναφορά στο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη χρήση τους και παρουσιάζονται τα ελληνικά κοινωνικά δίκτυα εκπαιδευτικής μορφής.

Το τρίτο κεφάλαιο ολοκληρώνει το θεωρητικό μέρος και αφιερώνεται στα πλεονεκτήματα και στα μειονεκτήματα της ευρείας ενσωμάτωσής τους στον παιδαγωγικό κλάδο, τόσο για τους διδάσκοντες όσο και για τους διδασκόμενους.

Στο τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζεται η μεθοδολογία και τα αποτελέσματα της έρευνας. Τα αποτελέσματα αναφέρονται στη γενική χρήση των κοινωνικών δικτύων, στην ειδική χρήση τους για εκπαιδευτικούς λόγους και διερευνάται το ζήτημα της ασφάλειας που παρέχουν.

Στο τέλος της πτυχιακής, συνοψίζονται τα συμπεράσματα από το θεωρητικό και το ερευνητικό μέρος και δίδεται η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε.

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε τον υπεύθυνο καθηγητή, κο. Γιωτόπουλο Κωνσταντίνο, για την καθοδήγησή του και για τη συμβολή του στο αποτέλεσμα της Πτυχιακής μας εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	2
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ	5
1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ	5
1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ	7
1.3 ΑΠΟ ΤΟ WEB 1.0 ΣΤΟ WEB 2.0	8
1.4 ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	11
1.5 ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	21
2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	21
2.2 ΤΑ ΔΗΜΟΦΙΛΕΣΤΕΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	24
2.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ	33
2.4 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	39
2.5 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ.....	45
3.1 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	45
3.1.1 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ-ΦΟΙΤΗΤΕΣ0.....	45
3.1.2 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ	46
3.2 ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	48

3.2.1 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ-ΦΟΙΤΗΤΕΣ.....	48
3.2.2 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ.....	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο : ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ.....	51
4.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΈΡΕΥΝΑΣ.....	51
4.2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	56
4.2.1. ΧΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ.....	56
4.2.2. ΧΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ.....	63
4.2.3. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ.....	72
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	80
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	84
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	89
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	89

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, ο άνθρωπος είναι φύσει ζώο πολιτικό, δηλαδή εκ φύσεως κι όχι από «νόμο» ή από ανάγκη, έχει την τάση να ανήκει σε ένα κοινωνικό σύνολο και να βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τους συνανθρώπους του. Αυτή του η ανάγκη καλύπτεται σήμερα με την κοινωνική δικτύωση μέσω της οποίας επικοινωνεί, ανταλλάζει απόψεις και εμβαθύνει τις γνώσεις του.

Ο πρώτος που έκανε χρήση του όρου «κοινωνικά δίκτυα» ήταν το 1954 ο Barnes. Οι μελετητές έχουν προχωρήσει στην καταγραφή, όμως, πληθώρας ορισμών.

Με τον ελληνικό όρο, λοιπόν, κοινωνικά δίκτυα ή μέσα κοινωνικής δικτύωσης εννοούμε μια δομή που απαρτίζεται από εταιρείες, άτομα ή κόμβους, τα οποία βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση (Παπαηλιού, 2007).

Σύμφωνα με τον Brass, τον Butterfield και τον Skaggs, αποτελούν ένα συνάθροισμα παραγόντων που διέπονται από διάφορους τύπους σχέσεων (Brass, Butterfield & Skaggs, 1998).

Ο Pescosolido διακρίνει τα χαρακτηριστικά ως εξής:

1. μέγεθος
2. κοινωνιόγραμμα
3. οι δεσμοί, το είδος και η πολυπλοκότητά τους
4. υποομάδα
5. κόμβοι
6. δύναμη
7. πυκνότητα (Pescosolido, 2006).

Επίσης, οι Halonen et al, το 2008 διατύπωσαν πως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι τα μέσα με τα οποία τα άτομα αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους, δηλαδή με αυτά οι άνθρωποι δημιουργούν και ανταλλάζουν κάποιο περιεχόμενο σε κοινότητες εικονικού τύπου (wikipedia.org). Τον ίδιο χρόνο ο Evans χαρακτήρισε αυτά τα μέσα ως ένα δημοκρατικό χαρακτηριστικό των πληροφοριών, καθώς ο άνθρωπος μετατρέπεται από αναγνώστης σε εκδότης. Ακόμα, ανέφερε πως τα κοινωνικά δίκτυα προσφέρουν συναισθηματική, επικοινωνιακή και κοινωνική στήριξη σε κάθε χρήστη (Eyadat & Eyadat, 2010).

Επιπρόσθετα, ο O. Kwon και ο Y. Wen, το 2010, τα όρισαν ως διαδικτυακούς τόπους που με το διαμοιρασμό πληροφοριών, οι άνθρωποι δημιουργούν σχέσεις και οικοδομούν ομάδες (Kwon & Wen, 2010).

Οι ορισμοί είναι πολλοί, αφού τα κοινωνικά δίκτυα γνωρίζουν σήμερα μεγάλη επιτυχία σε παγκόσμιο επίπεδο. Στη σύγχρονη εποχή, τα διαδικτυακά κοινωνικά δίκτυα ή ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης που έχουν αντικαταστήσει ως ένα βαθμό τα κοινωνικά δίκτυα, εκπληρώνουν την ανθρώπινη ανάγκη για επικοινωνία.

1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Τα κοινωνικά δίκτυα εμφανίστηκαν το 1994. Τότε οι πρώτες αυτές προσωπικές ιστοσελίδες και τα chat rooms, έδιναν τη δυνατότητα στους χρήστες να αλληλοεπιδρούν μέσα από κοινοποιήσεις προσωπικού περιεχομένου. Αυτά αποτέλεσαν την πρωταρχική μορφή των blogs.

Επίσης, οι πρώτες αυτές σελίδες δικτύωναν τους χρήστες μέσα από τη διαχείριση των ηλεκτρονικών ταχυδρομείων τους. Καθένας, λοιπόν, έφτιαχνε ένα προφίλ και πρόσθετε φίλους με τους οποίους μπορούσε άμεσα να ανταλλάξει μηνύματα. Το 1997 δημιουργήθηκε και λειτούργησε για τρία χρόνια το SixDegrees.com, η πρώτη σελίδα κοινωνικής δικτύωσης.

Δύο χρόνια αργότερα από το 1999 έως το 2001, εμφανίστηκαν δύο νέες σελίδες. Η erinions.com που έφερνε σε επαφή καταναλωτή και προϊόν και η Friendster.com, που απευθυνόταν σε φίλους. Το κοινό τους ήταν ότι οι χρήστες συνδέονταν με άλλους και διαχειρίζονταν το περιεχόμενό τους.

Το 2002 ως το 2004 εμφανίστηκαν το Bebo και το Myspace. Η μεγάλη επιτυχία τους, έδωσε την αφορμή για τη δημιουργία πολλών παρόμοιων σελίδων κοινωνικής δικτύωσης.

Τέλος, το 2006 έκανε την εμφάνισή του το Facebook και έγινε η αρχή μιας νέας εποχής. Η τεράστια ανταπόκριση που είχε από τους χρήστες, πρόσφερε τη δυνατότητα να εμπεριέχονται μέσα σ' αυτό και άλλες υπηρεσίες και εφαρμογές. Πρόσφατα, έχουν μεγάλη διάδοση οι εικονικές διαδικτυακές κοινότητες, τα virtual words, (Kaplan & Haenlein, 2009).

1.3 ΑΠΟ ΤΟ WEB 1.0 ΣΤΟ WEB 2.0

Η ευρύτατη χρήση του διαδικτύου παγκόσμια, καταδεικνύει πως αυτό έχει ενσωματωθεί και επηρεάζει καθημερινά τη ζωή των ανθρώπων. Μια από τις σημαντικότερες διαδικτυακές εφαρμογές, ο Παγκόσμιος Ιστός, το Web δηλαδή, έχει υποστεί τεράστια αλλαγή εξαιτίας της εμφάνισης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Το Web 1.0, ο Παγκόσμιος Ιστός, άνοιξε νέο δίαυλο επικοινωνίας, ανταλλαγής πληροφοριών και γνώρισε μεγάλη διάδοση τη δεκαετία του 1990. Με την πάροδο των ετών, όμως, χρειάστηκε ανανέωση και αντικατάσταση, αφού η ελλιπής διαδραστικότητα και η στατικότητα των ιστοσελίδων έκαναν την επικοινωνία των χρηστών έμμεση και μονόδρομη (Thackeray et al, 2008).

Μια μελλοντική διαδικτυακή διαδραστικότητα εκφράστηκε για πρώτη φορά το 1999 από τον Darcy Di Nucci, σε άρθρο του με τίτλο Fragmented Future. Αυτή του η πρόβλεψη έγινε πραγματικότητα με το Web 2.0 (Di Nussi, 1999).

Έτσι, λοιπόν, το 2004 σε συνέδριο που αφορούσε προτάσεις για την εξέλιξη του Web της Media Live International, ο O' Reilly πρότεινε τον όρο Web 2.0. Με την έννοια του Web, δηλαδή του World Wide Web, περιγραφόταν η αξιοποίηση του Παγκόσμιου Ιστού από προγραμματιστές και χρήστες. Συγκεκριμένα, χρησιμοποίησαν τον όρο για να αναφερθούν σε μια πλατφόρμα, η δημιουργία και η διαμόρφωση της οποίας γινόταν διαδραστικά και εξελκτικά από τους χρήστες. Έτσι, ενώ στο Web 1.0 συναντούμε προσωπικές ιστοσελίδες, στο Web 2.0 χρησιμοποιήθηκαν wiki, blogs (Kaplan & Haenlein, 2009).

Σύμφωνα με τους ορισμούς του Web 2.0, τα κύρια χαρακτηριστικά του γνωρίσματα είναι:

1. η εμπιστοσύνη
2. η κοινωνικοποίηση
3. η ενεργή συμμετοχή
4. η προσωπική ανάμειξη

5. η επικοινωνία
6. τα ελεύθερα δεδομένα

Για τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά, το Web 2.0 περιγράφεται ως μια κοινωνική επαναστατική αλλαγή. Χαρακτηρίζεται, λοιπόν, ως social Web, δηλαδή ως κοινωνικός ιστός με δημοκρατικό χρηστικό περιεχόμενο (Kamel Boulos & Wheeler, 2007).

Επιπρόσθετα, το Web 2.0 αποτελεί ένα είδος κοινωνικού ιστού, αφού η κοινωνική δικτύωση με ηλεκτρονικό τρόπο, προσφέρει άμεση αλληλεπίδραση και κοινωνικοποίηση των χρηστών. Αυτή η συλλογικότητα στην ανταλλαγή περιεχομένου και η επικοινωνία των χρηστών, υπερτερεί έναντι του μεμονωμένου και στατικού χρήστη (Porter Joshua, 2008).

Οι μελετητές αποκαλούν το Web 2.0, Συμμετοχικό ή Κοινωνικό Ιστό (Participative Web), διότι οι χρήστες γίνονται παραγωγοί και όχι απλοί καταναλωτές. Αυτό συμβαίνει διότι, επιδρούν καταλυτικά στην ανταλλαγή περιεχομένου, στην ανάπτυξη και στην αξιολόγησή του μέσω της αλληλεπίδρασης, της ελεύθερης έκφρασης και της μεγάλης συμμετοχής τους (O' Reilly, 2002).

Κάποιοι ερευνητές επισημαίνουν πως ένα βασικό γνώρισμα του Κοινωνικού Ιστού είναι το User Generated Content (UGC). Έτσι, το 2005 κατέληξαν πως η διαφορά του UGC με το Web 2.0 έγκειται στο γεγονός πως το πρώτο είναι το σύνολο των τρόπων με τους οποίους, τα άτομα χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ενώ το δεύτερο αποτελεί τη βάση του. Επίσης, η ορολογία UGC αναφέρεται στο περιεχόμενο και τις δημοσιεύσεις που ανεβάζουν οι χρήστες στα μέσα μαζικής δικτύωσης (Kaplan & Haenlein, 2009).

Οι βιβλιογραφικές αναφορές δε συμφωνούν στον ορισμό του UGC. Ωστόσο, το 2007 ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και ανάπτυξης διατύπωσε πως το UGC περιεχόμενο, πρέπει να έχει τα εξής γνωρίσματα:

1. Απλοί, καθημερινοί χρήστες να το έχουν δημοσιεύσει χωρίς να κάνουν χρήση επαγγελματικών μεθόδων.

1.4 ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης είναι τα ακόλουθα:

A. Συνεκτικότητα:

Το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό αναπτύσσεται μέσω σύνδεσης με ιστοσελίδες, άλλα άτομα και πόρους.

B. Συνομιλία:

Η μετάδοση του περιεχομένου είναι αμφίδρομη κι όχι μία κατεύθυνση, από την μετάδοση στους χρήστες – ακροατήριο.

Γ. Συμμετοχή:

Χαρακτηριστικό είναι η ενθάρρυνση των χρηστών προς άμεση συνεισφορά και σχόλια. Έτσι, δεν υπάρχουν όρια ανάμεσα στο κοινό και στα μέσα ενημέρωσης.

Δ. Κοινότητα:

Η δημιουργία μιας κοινότητας, στην οποία οι χρήστες εύκολα και με άμεσο τρόπο ανταλλάζουν απόψεις για κοινά ενδιαφέροντα, είναι βασικό χαρακτηριστικό των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης.

Ε. Διαφάνεια:

Στις παρεχόμενες υπηρεσίες από τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής, ανατροφοδότησης, χρήσης και πρόσβασης περιεχομένου.

1.5 ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ

Η κατηγοριοποίηση των κοινωνικών δικτύων, με βάση τους στόχους, τα αντικείμενα, την επικοινωνία των χρηστών και το περιεχόμενο που ανταλλάσσεται, είναι απαραίτητη. Η κρίσιμη αυτή ανάγκη διογκώνεται στις μέρες μας, αφού η τεράστια διάδοση που γνωρίζουν λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης, τα έχει καταστήσει καθημερινή μας συνήθεια.

Έτσι, τα κοινωνικά δίκτυα χωρίζονται σε:

1. Blogs - Ιστολόγια:

Αυτά αποτελούν ένα είδος προσωπικού ημερολογίου κάθε χρήστη. Σε μια ειδικά διαμορφωμένη φόρμα, ο κάθε χρήστης ανεβάζει σχόλια, βίντεο, συνδέσμους και φωτογραφίες. Επίσης, άλλοι μπορούν να τα σχολιάζουν κι έτσι η επικοινωνία είναι διαρκής. Τα θέματα στα οποία εστιάζουν είναι ποικίλα, γι'αυτό και ασκούν μεγάλη επίδραση στο κοινό. Τα ιστολόγια πρωτοεμφανίστηκαν το 1955.

Ιστολόγια



ΕΙΚΟΝΑ 2: Ορισμένα ιστολόγια που αφορούν την εκπαίδευση.

ΠΗΓΗ 2: <https://www.slideshare.net/gpalegeo/blogs-7240405>

2. Social Networks - Ιστοσελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης:

Σε αυτές τις ιστοσελίδες, οι χρήστες μέσω μιας εφαρμογής, δημιουργούν σχέσεις, αφού ανεβάζουν προσωπικές πληροφορίες και παρακολουθούν αντίστοιχα τα δεδομένα άλλων χρηστών. Το προφίλ που δημιουργούν στις εφαρμογές μπορεί να είναι δημόσιο, δηλαδή να μπορεί να δει τα δεδομένα και να τα σχολιάσει όποιος θέλει ή να είναι ημιδημόσιο, με το να μπορούν να το παρακολουθούν όσοι επιτρέπει ο χρήστης-κάτοχός του. Από τις πιο δημοφιλείς ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης είναι το Twitter, το Facebook και το LinkedIn.



ΕΙΚΟΝΑ 3: Ο αριθμός των χρηστών παγκοσμίως στην ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης Twitter, το 2019.

ΠΗΓΗ 3: <https://www.oberlo.com/blog/twitter-statistics>

Πέρα από τις ομοιότητες που παρουσιάζουν οι ιστοσελίδες αυτής της κατηγορίας, υπάρχουν διαφοροποιήσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον της εφαρμογής και το λόγο δημιουργίας ενός προφίλ. Επίσης, κάποιες εξ' αυτών απευθύνονται σε ήδη υπάρχοντες φίλους, ενώ άλλες διευρύνουν τις κοινωνικές σχέσεις με τη δημιουργία νέων. Ακόμα, ορισμένες αποτείνονται σε ετερόκλητες ομάδες ατόμων, ενώ άλλες σε χρήστες με κοινά κοινωνικοπολιτικά ή πολιτιστικά στοιχεία. Τέλος, μια επιπλέον διαφορά εντοπίζεται στο εύρος προσάρτησης των επικοινωνιακών και των πληροφοριακών εργαλείων (Boyd & Ellison, 2008).

3. Really Simple Syndication (RSS) - Ροή Δεδομένων:

Στο διαδίκτυο, κάποιος ιστότοπος μπορεί να δημιουργήσει ροή μηνυμάτων με τη χρήση συγκεκριμένων υπηρεσιών. Έτσι, ο χρήστης, όταν κάνει εγγραφή στην υπηρεσία, λαμβάνει επιγραμματικά το περιεχόμενο που μπορεί να τον ενδιαφέρει (tweetyblogs.gr).



ΕΙΚΟΝΑ 4: Η δημιουργία μιας ροής δεδομένων.

ΠΗΓΗ 4: http://bloggertrics.blogspot.com/2010/02/rss-feed_26.html

4. Wiki:

Με το συγκεκριμένο είδος ιστοσελίδας, κάθε χρήστης ξεχωριστά ή ανά ομάδα, μπορεί να δημιουργεί και να επεξεργάζεται τις σελίδες. Έτσι, υπάρχει μια συνεχής ροή στο περιεχόμενο κάθε μίας, για διόρθωση, πρόσθεση ή βελτίωση πληροφοριών. Το πιο δημοφιλές είδος σε αυτή την κατηγορία είναι το Wikipedia.



ΕΙΚΟΝΑ 5: Διάφορα είδη Wikis.

Πηγή 5: <https://blog.wiziq.com/empower-with-wikis/>

5. Podcasting:

Η συγκεκριμένη κατηγορία κοινωνικών δικτύων, δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη να έχει πρόσβαση οποιαδήποτε στιγμή στη μουσική. Τα μουσικά αρχεία βρίσκονται δημοσιευμένα σε ιστοσελίδα και ο καθένας μπορεί να τα ακούσει (wikipedia.org).



ΕΙΚΟΝΑ 6: Τα 9 καλύτερα podcasting κοινωνικά δίκτυα για το 2019.

ΠΗΓΗ 6: <https://discoverpods.com/best-podcast-hosting-services/>

6. Ιστοσελίδες για αξιολόγηση και βαθμολόγηση:

Οι χρήστες μπορούν να θέσουν τα κριτήρια που επιθυμούν και κατόπιν να βρουν την καλύτερη επιλογή που προσφέρεται. Επίσης, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τις επιχειρήσεις ή τα προϊόντα που έχουν στις ιστοσελίδες, υπάρχει η δυνατότητα καταγραφής εντυπώσεων, απόψεων και βαθμολογίας. Έτσι, κάποιος χρήστης που ενδιαφέρεται, εκτός των πληροφοριών που είναι καταχωρημένες, μπορεί να ενημερωθεί πλήρως και από τα συνοδευτικά από τους χρήστες κείμενα. Ένα παράδειγμα τέτοιου τύπου σελίδας είναι το Tripadvisor.

Palm Beach Hotel
Lowest prices for your stay

Check In: / / Check Out: / /

Guests: 1 room, 1 adult, 0 children

Booking.com \$28 View Deal

Expedia \$28 View Deal

agoda ~~\$28~~ \$25 View Deal

Trip.com \$28 Hotwire.com \$28
Travelocity \$28 View all 10 deals

Prices are the average nightly price provided by our partner...

Do not use the hotel spa! Avoid this hotel period
Review of Palm Beach Hotel
Reviewed January 10, 2016

This review may contain information about traveler safety at this business.

We recently spent one night at this hotel and my wife went to get a massage late night at the hotel spa and was sexually assaulted by the masseuse. Afterwards when we confronted them about this they brought out a bunch of people to try to tell us my wife was lying. We had a friend who spoke vietnamese to translate for us so it was not a communication problem. We don't travel halfway around the world to make up stories. I would avoid this hotel and for that matter the town of Nha Trang is a dirty sleazy place.

(This is my first review on Trip advisor, I have been a Yelp elite for 5 years now and my reviews average 4 to 5 stars, always positive. This hotel almost ruined our vacation so it was worth telling this horrible story) More

Date of stay: December 2017

See all 135 reviews

ΕΙΚΟΝΑ 7: Παράδειγμα μιας τυπικής σελίδας από το Tripadvisor.

ΠΗΓΗ 7: <https://skift.com/2019/05/14/tripadvisor-responds-to-critics-by-changing-how-it-displays-hotel-reviews-about-sexual-assault/>

7. Forum/Φόρουμ:

Οι χρήστες γράφονται σε έναν διαδικτυακό ιστότοπο και γίνονται μέλη ενός φόρουμ. Όλα τα μέλη έχουν κάποιο κοινό ενδιαφέρον, μετατρέπονται και λειτουργούν ως κοινότητα. Η λειτουργία του συνόλου έγκειται στο να ανταλλάξει απόψεις, να μοιράζεται πληροφορίες και ιδέες γύρω από ένα θέμα κοινού ενδιαφέροντος.



ΕΙΚΟΝΑ 8: Η κεντρική σελίδα μιας εκπαιδευτικής κοινότητας.

ΠΗΓΗ 8: <http://logogreekworld.ning.com/>

8. Multimedia Sharing/Διαμοιρασμός Πολυμέσων:

Οι χρήστες μπορούν να μοιραστούν τα βίντεό τους, τις φωτογραφίες τους και τραγούδια μέσω συγκεκριμένων σελίδων. Για τα βίντεο που θέλουν να ανεβάσουν και να μοιραστούν με όποιον επιθυμεί να τα δει, χωρίς περιορισμούς μέσα από μια επίσκεψη στην ιστοσελίδα, χρησιμοποιούν συνήθως το Youtube. Για τις φωτογραφίες και τα τραγούδια υπάρχουν διάφορες ιστοσελίδες, σε ορισμένες εκ των οποίων άλλοι χρήστες υπό προϋποθέσεις, μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν.



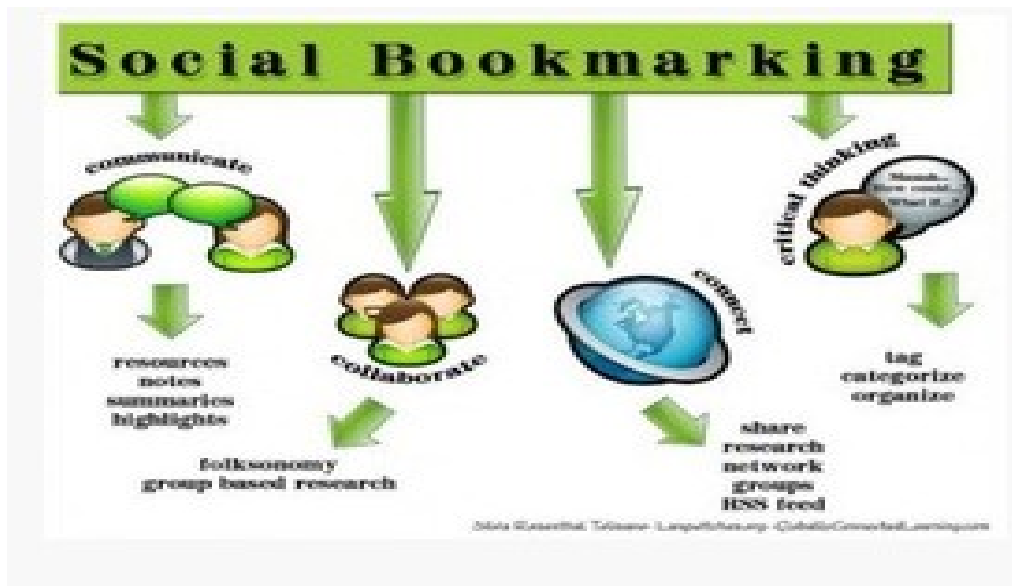
ΕΙΚΟΝΑ 9: Οι πιο δημοφιλείς ιστότοποι για το διαμοιρασμό βίντεο.

ΠΗΓΗ 9: <http://www.socialmediaimpact.com/10-best-video-sharing-sites-social-media-managers-youtube/#>

9. Social bookmarking sites/Συλλογικοί Σελιδοδείκτες:

Ένας κοινός δικτυακός διακομιστής μπορεί να αποθηκεύσει σελιδοδείκτες από πολλαπλούς χρήστες. Έτσι, κάποιος μπορεί να μοιραστεί τους δικούς του σελιδοδείκτες ή να έχει πρόσβαση σε αποθηκευμένους άλλων χρηστών. Η υπηρεσία αυτή παρέχεται με ένα web browser (φυλλομετρητή). Οι συλλογικοί σελιδοδείκτες δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες:

- Αποθήκευσης αγαπημένων ιστοσελίδων.
- Κατηγοριοποίησής τους online.
- Προσβασιμότητας χωρίς χωρικά όρια.
- Διαμοιρασμού με άλλους (wikipedia.org).



ΕΙΚΟΝΑ 10: Ο τρόπος λειτουργίας των συλλογικών σελιδοδεικτών.

ΠΗΓΗ 10: <http://web2landscapearchitecture.weebly.com/social-bookmarking-kappamicroniotanuomeganuioetakappaomicron943-sigmaepsilonpsilonlambdaiotadeltaomicrondeltaepsilon943kappatauepsilonsigma>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Κάθε οργανωμένο και ορθά δομημένο κράτος δίνει ιδιαίτερο βάρος στην εκπαίδευση, καθώς η παιδεία σφυρηλατεί πολίτες που αναπτύσσονται, προοδεύουν και είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν τις εθνικές αλλά και τις προσωπικές τους δυσκολίες.

Η γνώση, η εκπαίδευση δεν είναι ένας στατικός οργανισμός, αντίθετα, με τους αιώνες εξελίσσεται.

Ανάλογα, λοιπόν, το τεχνογνωστικό, το τεχνολογικό και το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο κάθε εποχής, καθώς και η αλληλεπίδραση στον τομέα της μάθησης, είναι εμφανής. Μερικά από τα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα και γνωστικά στάδια είναι τα εξής:

- Η εμφάνιση των εγχάρακτων σχεδίων στα σπήλαια (30.000 π. Χ.).
- Η ίδρυση της Πυθαγορείου Σχολής (510 π. Χ.).
- Το χαρτί στην Κίνα (105 π. Χ.).
- Η αντιγραφή χειρόγραφων κειμένων (382 μ. Χ.).
- Η ίδρυση του τυπογραφείου στη Γουτεμβέργη (1450 μ. Χ.).
- Η εμφάνιση της δημόσιας εκπαίδευσης, στην οποία έγινε χρήση των βιβλίων, του πίνακα, της κιμωλίας (1600-1800 μ. Χ.).
- Η είσοδος στην οπτικοακουστική εποχή, με την εμφάνιση των μηχανημάτων προβολής, των διαφανειών και του ραδιοφώνου (1910-1940).
- Το πέρασμα στην εποχή της πληροφορίας, με την τηλεόραση, την κασέτα ήχου και τα βίντεο (1960-1980).
- Η εποχή των υπολογιστών (1990).

- Η εμφάνιση του πρώτου διαδραστικού πίνακα (1991).
- Η είσοδος στην ψηφιακή εποχή (1995).
- Το πέρασμα στη διαδραστική εποχή, με τις διαδραστικές συσκευές, τους φορητούς υπολογιστές και τις κάμερες εγγραφής (2000).
- Η εποχή της κοινωνικής δικτύωσης (2004).

Οι μαθητές και οι σπουδαστές αφιερώνουν πολύ χρόνο καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας σε δραστηριότητες στο διαδίκτυο, μεταξύ των οποίων βρίσκονται και τα κοινωνικά δίκτυα. Λογικό επακόλουθο, λοιπόν, είναι η χρήση τους ως εργαλεία της εκπαίδευσης (Blankenship, 2010).

Η απαρχή της σύνδεσης των κοινωνικών δικτύων με τον εκπαιδευτικό χώρο έλαβε χώρα τη δεκαετία του 1980, την εποχή, δηλαδή, της πληροφορίας. Η «τάξη της κοινωνικής δικτύωσης» παρότρυνε μαθητές από όλο τον κόσμο να ανταλλάξουν γνώσεις και να τις αποθηκεύσουν.

Με την εμφάνιση των κοινωνικών δικτύων, νέα είδη μάθησης έκαναν την εμφάνισή τους και προωθούσαν:

- Την αλληλεπίδραση.
- Την πληροφόρηση.
- Την ενημέρωση.
- Τη συνεργασία.
- Την ενεργητική συμμετοχή.
- Το συνδυασμό διασκέδασης και δημιουργικότητας.
- Την υποστήριξη των εκπαιδευτικών προσπαθειών.

Σύμφωνα με θεωρητικές προσεγγίσεις που διατυπώθηκαν από τον Piaget, ένας μαθητής, όταν εκπαιδεύεται σε ένα περιβάλλον με πληθώρα εξωτερικών ερεθισμάτων, το εξερευνά, αλληλεπιδρά με αυτό και αναπτύσσεται. Η μάθηση είναι απόρροια της διαπροσωπικής και της περιβαλλοντικής αλληλεπίδρασης. Εδώ

ακριβώς, η συνεισφορά των κοινωνικών δικτύων είναι καίρια, αφού μέσω αυτών πραγματώνεται:

- Η ενσωμάτωση όλων των ικανοτήτων αλληλεπίδρασης και διαπροσωπικής επικοινωνίας.
- Η ανταλλαγή γνώσεων.
- Η συνεργασία για την ολοκλήρωση μιας εργασίας.
- Η ουσιαστική και με πολλούς τρόπους, έκφραση.
- Η δημιουργία νέου περιεχομένου.
- Η άρση των χωροχρονικών ορίων της αίθουσας.

Έτσι, λοιπόν, είναι αναγκαία η προσπάθεια περαιτέρω σύνδεσης κοινωνικών δικτύων και εκπαιδευτικών μεθόδων.

Επίσης, το 2010, κατά τη διατύπωση των Johnson, Levine, Smith και Stone στην ακαδημαϊκή κοινότητα διαμορφώνονται 4 πορείες από το 2010 ως το 2015, που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις:

1. Τα κοινωνικά δίκτυα, μέσω της πληροφορίας και των διαδικτυακών σχέσεων, αναθεωρούν το διδακτικό ρόλο, το επίπεδο κατάρτισης και πιστοποίησης των καθηγητών.
2. Σήμερα, λόγω του γρήγορου ρυθμού ζωής, της εργασίας και του ελάχιστου ελεύθερου χρόνου, το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ανταποκρίνονται στη σύγχρονη ανάγκη των ανθρώπων να εκπαιδεύονται όπου και όποτε θέλουν, έχοντας πρόσβαση σε πληθώρα πληροφοριών.
3. Η τεχνολογία cloud-based computing, προσδίδει στην πληροφορική το χαρακτηριστικό της αποκέντρωσης και της άμεσης προσβασιμότητας ανεξαρτήτως τόπου.
4. Παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης όλων σε μια εργασία, κατά την οποία χρειάζεται συνεργατική προσπάθεια (Μανούσου & Χαρτοφύλακα, 2011).

2.2 ΤΑ ΔΗΜΟΦΙΛΕΣΤΕΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

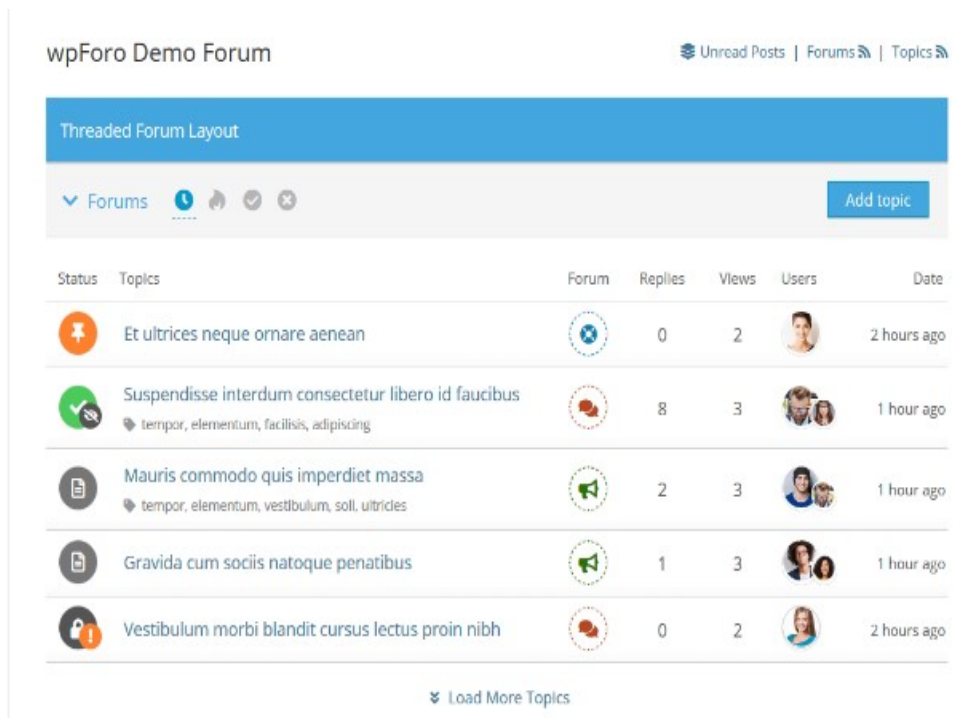
Το Web 2.0 παρέχει πληθώρα υπηρεσιών, οι οποίες είναι εύχρηστες, χωρίς να απαιτούν εκπαίδευση για τη χρησιμοποίησή τους. Μια εκπαιδευτική μέθοδος, που περικλείει τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μεταχειρίζεται αυτά τα παρεχόμενα εργαλεία με αποτελεσματικό τρόπο (Klopfer, 2009).

Τα καθημερινά, γενικού τύπου κοινωνικά δίκτυα που μπορεί να αξιοποιήσει ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό μοντέλο είναι τα εξής:

1. FORUM:

Πρόκειται για ένα χώρο στο διαδίκτυο, όπου συνομιλούν τα άτομα ανταλλάζοντας μηνύματα, τα οποία στη συνέχεια αρχειοθετούνται. Υπάρχει ένας διαχειριστής, που δίνει σε έναν χρήστη τη δυνατότητα πρόσβασης και ελέγχει τα μηνύματα, πριν αυτά δημοσιευτούν. Τα θέματα που συζητούνται μπορεί να είναι ειδικά ή να ποικίλλουν και διαχωρίζονται σε υποκατηγορίες (υποφόρουμ). Ένας χρήστης αρχίζει τη συζήτηση πάνω σε ένα νέο θέμα (νήμα) και οι υπόλοιποι έχουν τη δυνατότητα να απαντήσουν. Επίσης, κάθε forum έχει ρυθμίσεις, κάποιες από τις οποίες αφορούν την ανωνυμία ή μη των μελών και την εγγραφή πριν την ανάρτηση.

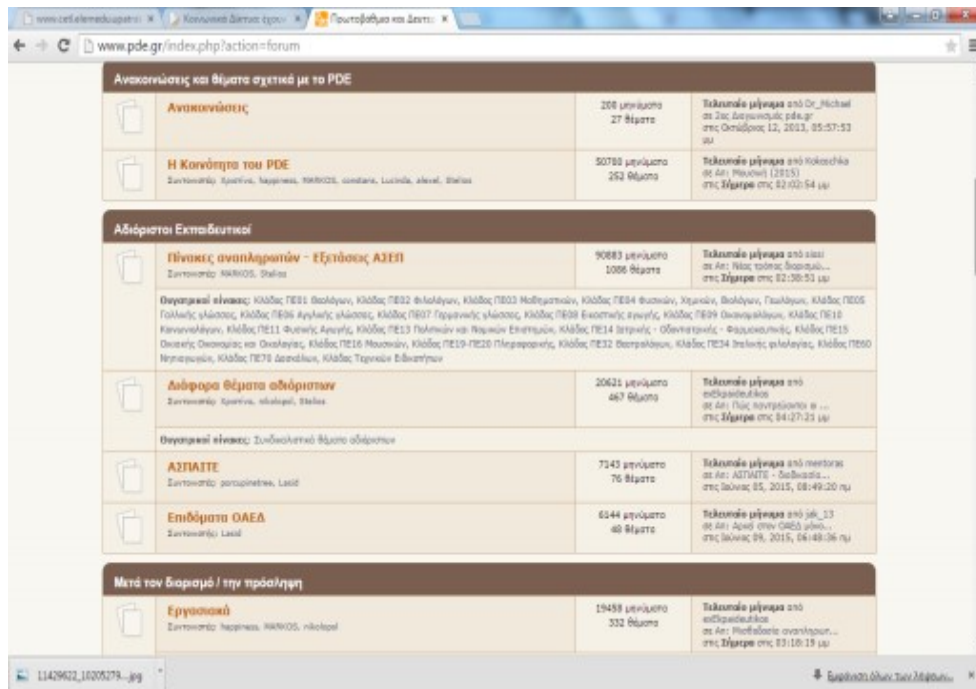
Μαθητές και διδάσκοντες μπορούν να επικοινωνήσουν, να ενημερωθούν και να συζητήσουν σε ένα φόρουμ που ήδη υπάρχει ή που δημιουργήθηκε από τον εκπαιδευτή. Με αυτό τον τρόπο είναι εύκολη η πρόσβαση και σε άλλους έμμεσα ενδιαφερόμενους, για να εμπλουτίσουν το θέμα.



ΕΙΚΟΝΑ 10: Παράδειγμα εικόνας από ένα forum.

ΠΗΓΗ 11: <https://el.wordpress.org/plugins/wpforo/>

Το PDE είναι ένα δείγμα ελληνικού φόρουμ. Αυτή η ζωντανή μαθησιακή κοινότητα περιέχει συζητήσεις, εκπαιδευτικά νέα και απόψεις των χρηστών για κάποιο διδακτικό υλικό και αντικείμενο.



ΕΙΚΟΝΑ 12: Το PDE ελληνικό εκπαιδευτικό φόρουμ.

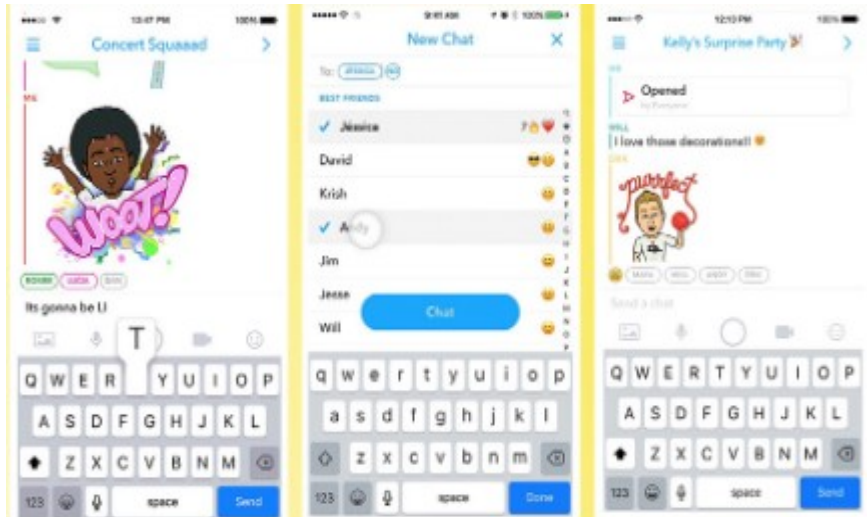
ΠΗΓΗ 12: <http://www.pde.gr/index.php?action=forum>

2. GROUPS:

Το group αποτελεί μια ομάδα εργασίας, που δημιουργείται με στόχο την τακτική επικοινωνία. Το εκπαιδευτικό μοντέλο επικεντρώνεται σε αυτό το είδος κοινωνικής δικτύωσης και η δραστηριότητά του αρχίζει με την εγγραφή των συμμετεχόντων.

Γνωστές πλατφόρμες, παρέχουν γρήγορα την επιλογή για την παραγωγή ενός τέτοιου γκρουπ, όπως το Facebook, το Yahoo και η Google.

Το κείμενο, το οποίο αναρτά ο χρήστης, μπορεί να εμπλουτιστεί, να προσαρμοστεί και να οργανωθεί. Επιπρόσθετα, δίνεται η δυνατότητα αλλαγής της γραμματοσειράς, των χρωμάτων, της πρόσθεσης εικόνων και της παρακολούθησης της πορείας ενός θέματος.



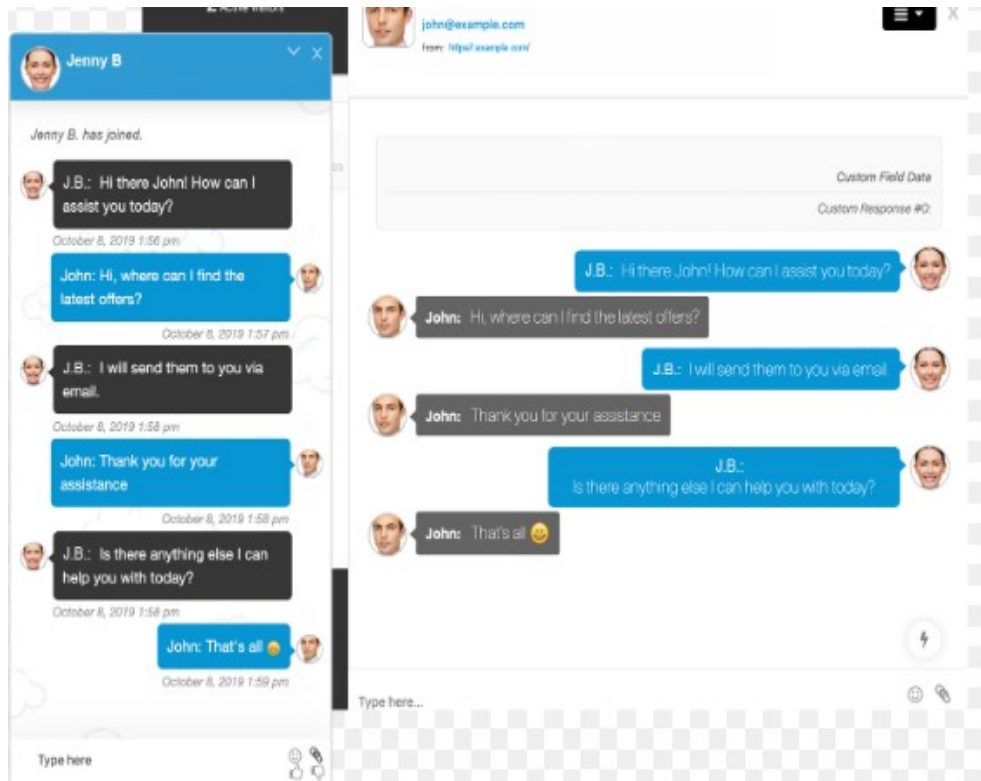
ΕΙΚΟΝΑ 13: Παράδειγμα εικόνας από το Snapchat γκρουπ.

ΠΗΓΗ 13: <https://www.pocket-lint.com/apps/news/snapchat/139727-snapchat-groups-here-s-how-to-use-the-new-group-chat-feature>

3. CHAT:

Πριν κάποια χρόνια, για να συνομιλήσει ένας χρήστης με κάποιον άλλο, έπρεπε να κατεβάσει μια εφαρμογή chat, όπως το Messenger. Σήμερα, γνωστά μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Myspace, έχουν συμπεριλάβει στις παροχές τους αυτή την εφαρμογή.

Το chat υποστηρίζει την επικοινωνία μαθητών και διδασκόντων και ικανοποιεί τη σύγχρονη απαίτηση ανταλλαγής ιδεών σε ένα διαδικτυακό πλέον, χώρο εκπαίδευσης.



ΕΙΚΟΝΑ 14: Παράδειγμα εικόνας από ένα chat.

ΠΗΓΗ 14: <https://el.wordpress.org/plugins/wp-live-chat-support/>

4. FACEBOOK:

Αρχικά, λειτούργησε το 2004 για τους σπουδαστές στο Χάρβαρντ και εν συνεχεία και για τους φοιτητές άλλων σχολών, της Αμερικής. Τον επόμενο χρόνο, μπορούσαν να το χρησιμοποιήσουν μαθητές κάποιων λυκείων και μαθητικές κοινότητες. Από το 2006, όμως, όποιος χρήστης είναι άνω των 13 ετών μπορεί να έχει πρόσβαση.

Με το συγκεκριμένο μέσο, χρήστες με κοινά ενδιαφέροντα γίνονται διαδικτυακοί φίλοι, περιηγούνται σε ενημερώσεις και φωτογραφίες άλλων, αναζητούν ανθρώπους τους οποίους έχουν να δουν καιρό. Η ενημέρωση για τις προσθήσεις ή τις αλλαγές σε ένα προφίλ χρήστη, γίνεται αυτόματα και η επικοινωνία είναι άμεση μέσω μηνύματος. Ακόμα, υπάρχουν και ομάδες, στις οποίες μπορεί κάποιος να εγγραφεί. Τέλος, προσφέρει ποικίλα

εργαλεία, παιχνίδια και την ικανότητα ενσωμάτωσης φωτογραφιών ή βίντεο, με κίνδυνο, βέβαια, την υποκλοπή των προσωπικών στοιχείων.

Οι περισσότεροι μαθητές διαθέτουν Facebook, γι' αυτό και η εκπαιδευτική κοινότητα προσπαθεί να το συμπεριλάβει στη μαθησιακή διαδικασία.

Γενικοί λογαριασμοί ή σελίδες ειδικού ενδιαφέροντος φτιάχνονται από τους καθηγητές, για να μπορούν να ανακοινώνουν, να παραθέτουν πληροφορίες για ένα μάθημα, να παρουσιάζουν εκδηλώσεις και να αναθέτουν εργασίες. Έτσι, ως εναλλακτικός τρόπος μάθησης, το Facebook καλλιεργεί την αλληλεπίδραση των μερών, του μαθητή με τον διδάσκοντα (economu.wordpress.com).



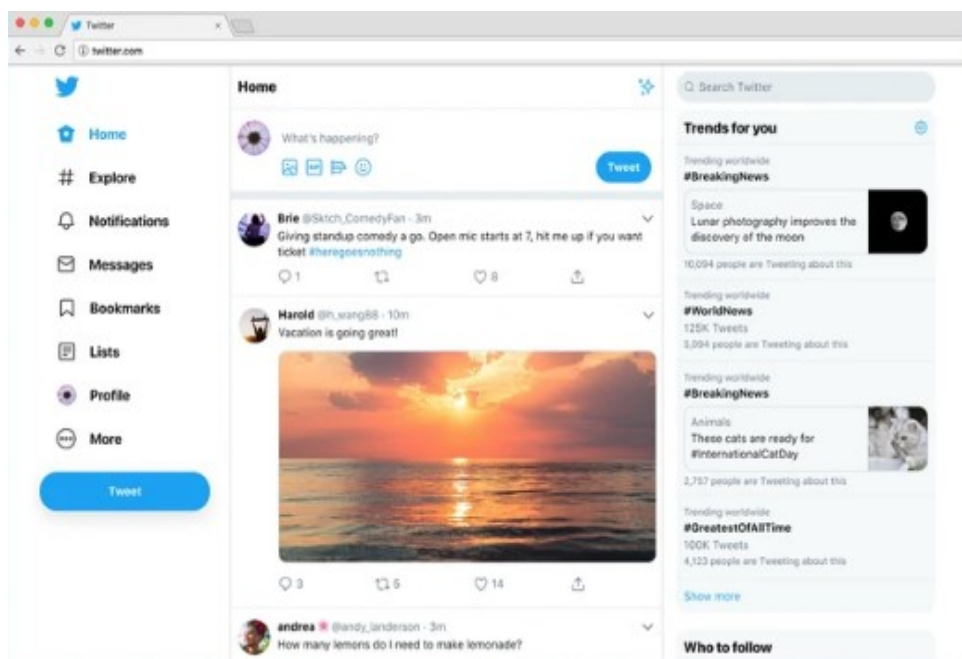
ΕΙΚΟΝΑ 15: Παράδειγμα εικόνας από το Facebook.

ΠΗΓΗ 15: <https://www.wikihow.com/Have-a-Cool-Facebook-Profile>

5. TWITTER:

Το Twitter είναι ένας διαδικτυακός ιστότοπος, ο οποίος αποτελεί μέσο κοινωνικής δικτύωσης με λειτουργίες microblogging. Ο χρήστης μπορεί να στείλει ένα μήνυμα (tweet) περιορισμένου αριθμού φθόγγων (140), το οποίο φαίνεται στο προφίλ του. Έτσι, άλλοι χρήστες μπορούν να το διαβάσουν και να απαντήσουν. Ο λογαριασμός του καθενός είναι δημόσιος ή ιδιωτικός, δηλαδή τα tweets φαίνονται σε όλους ή σε όποιον ακολουθεί το προφίλ.

Το Twitter με 200 εκατ. εγγεγραμμένους έχει τη δυνατότητα στο μέλλον να χρησιμοποιηθεί ως κεντρική εκπαιδευτική πλατφόρμα, στην οποία με μηνύματα, αλληλογραφία και forum μπορούν να επικοινωνούν μαθητές και εκπαιδευτές. Τα εκπαιδευτικά θέματα μπορεί να είναι διαφόρου περιεχομένου ανάλογα τη θέση, την εκπαιδευτική βαθμίδα και το ενδιαφέρον του χρήστη: έρευνα, μαθήματα, σεμινάριο, επιστήμη, ιστορία, εκπαιδευτική μερίδα. Τέλος, με ένα απλό μήνυμα στο προφίλ, οι διδάσκοντες ενημερώνουν τους μαθητές-ακόλουθούς τους για την αναβολή ενός μαθήματος ή για τις πρόσφατες πληροφορίες και ενημερώσεις (Devitt, 2010).



ΕΙΚΟΝΑ 16: Παράδειγμα εικόνας από το Twitter.

ΠΗΓΗ 16: <https://techcrunch.com/2019/07/15/twitter-rolls-out-its-redesigned-desktop-website-with-simplified-navigation-more-features/>

6. YOUTUBE:

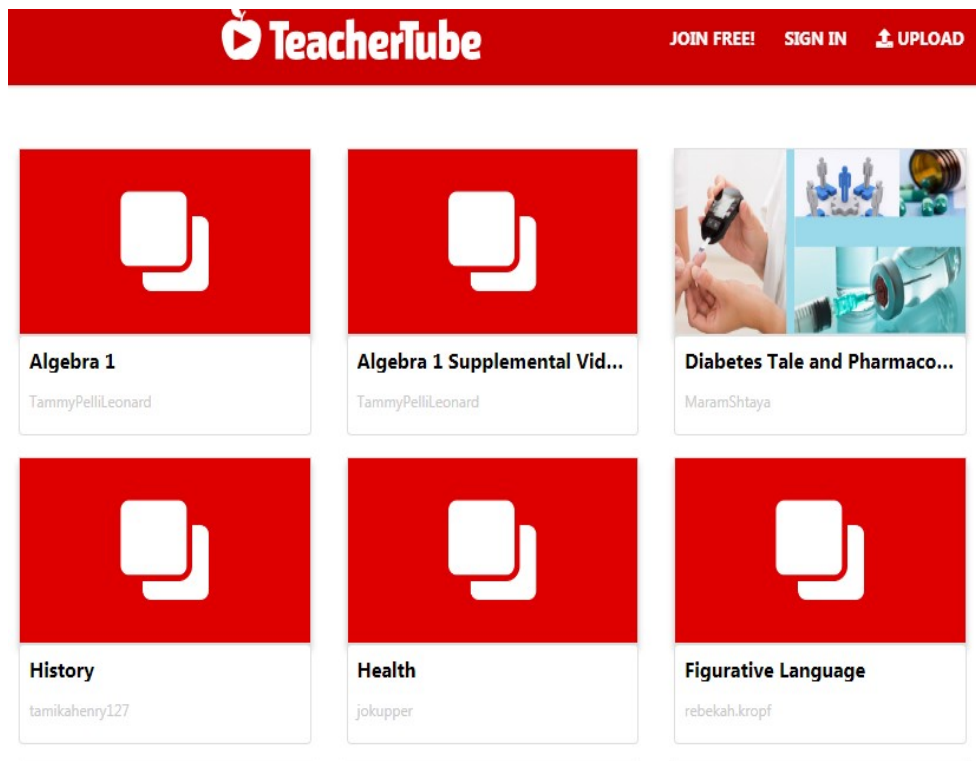
Το κοινωνικό δίκτυο Youtube, περιέχει ψηφιακά βίντεο μέσω Adobe Flash, τα οποία, αφού κάποιος τα ανεβάσει, οι υπόλοιποι μπορούν να τα αναζητήσουν και να τα παρακολουθήσουν. Ακόμα, περιέχει φόρουμ και ειδικές συστάσεις. Η δημιουργία του ήταν τόσο καινοτόμα, που ένα χρόνο μετά τη λειτουργία του χαρακτηρίστηκε ως η «Εφεύρεση του 2006» από τους Times. Ιδιωτικές εταιρείες και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης επιλέγουν να παρουσιάσουν κάποιο από το υλικό τους στο συγκεκριμένο δίκτυο.

Η αναπαραγωγή γίνεται με δύο τρόπους, είτε ως εγγεγραμμένο μέλος με τη δυνατότητα αποθήκευσης, είτε ως μη εγγεγραμμένο. Στο κάτω μέρος κάθε ψηφιακού βίντεο αναγράφεται ο αριθμός των ατόμων που το έχουν παρακολουθήσει, τα σχόλια και οι βαθμολογίες.

Οι διδάσκοντες, κατά τη διάρκεια παράδοσης του μαθήματος ή των διαλέξεων, κάνουν χρήση του Youtube, αναπαράγοντας βίντεο επιστημονικού, θεωρητικού ή κοινωνικού ενδιαφέροντος, αξιοποιώντας το στην εκπαιδευτική διαδικασία ως ενισχυτικό «εργαλείο». Επιπρόσθετα, με αυτό το μέσο, μειώνεται η έλλειψη συγκέντρωσης, η κούραση, η μονοτονία και εμπλουτίζεται το μάθημα, κρατώντας αυξημένο το ενδιαφέρον των διδασκόμενων.

Με έναυσμα την προαναφερθείσα εκπαιδευτική του χρήση, ξεκίνησε τη λειτουργία του το Youtube EDU, το οποίο περιλαμβάνει δωρεάν πανεπιστημιακές διαλέξεις από διάφορους χώρους, όπως των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών επιστημών, το χώρο της δημοσιογραφίας, της ιατρικής, των μαθηματικών και της ιστορίας. Προωθείται, λοιπόν, ο προφορικός λόγος, η αυτονομία στη μάθηση και η εμπειρική διαδικασία.

Τέλος εκπαιδευτικές διαδικτυακές κοινότητες που περιέχουν μαθησιακά ψηφιακά βίντεο (video-sharing), ξεκίνησαν να λειτουργούν, όπως η TeacherTube.



ΕΙΚΟΝΑ 17: Παράδειγμα εικόνας από το TeacherTube.

ΠΗΓΗ 17: <https://www.teachertube.com/>

Συνοψίζοντας, συμπεραίνουμε πως τα κοινωνικά δίκτυα ευρείας διάδοσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη μάθηση με τους εξής τρόπους:

- Κοινοποιώντας μηνύματα.
- Παρέχοντας συμβουλευτική καθοδήγηση και υποστήριξη.
- Δημοσιεύοντας ψηφιακό υλικό.
- Κοινοποιώντας εκπαιδευτικά και επιστημονικά άρθρα.
- Ενημερώνοντας για αναρτήσεις σε ιστότοπους και για ιστοσελίδες.

- Αναγγέλλοντας την έναρξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.
- Κοινοποιώντας ιστοσελίδες εκπαιδευτικού περιεχομένου (Βαγγελάτος, 2010).

2.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Στην προηγούμενη υποενότητα έγινε ανάλυση των τόπων κοινωνικής δικτύωσης, που μπορούν να ενσωματωθούν και να βοηθήσουν υποστηρικτικά την εκπαίδευση. Ωστόσο, οι φόβοι και οι αντιδράσεις για τη χρήση τους, οδήγησαν στην παραγωγή εναλλακτικών τοποθεσιών, οι οποίες ανταποκρίνονται καλύτερα στις σχολικές ανάγκες. Οι δημοφιλέστερες πλατφόρμες που φιλοξενούν εκπαιδευτικές κοινότητες είναι:

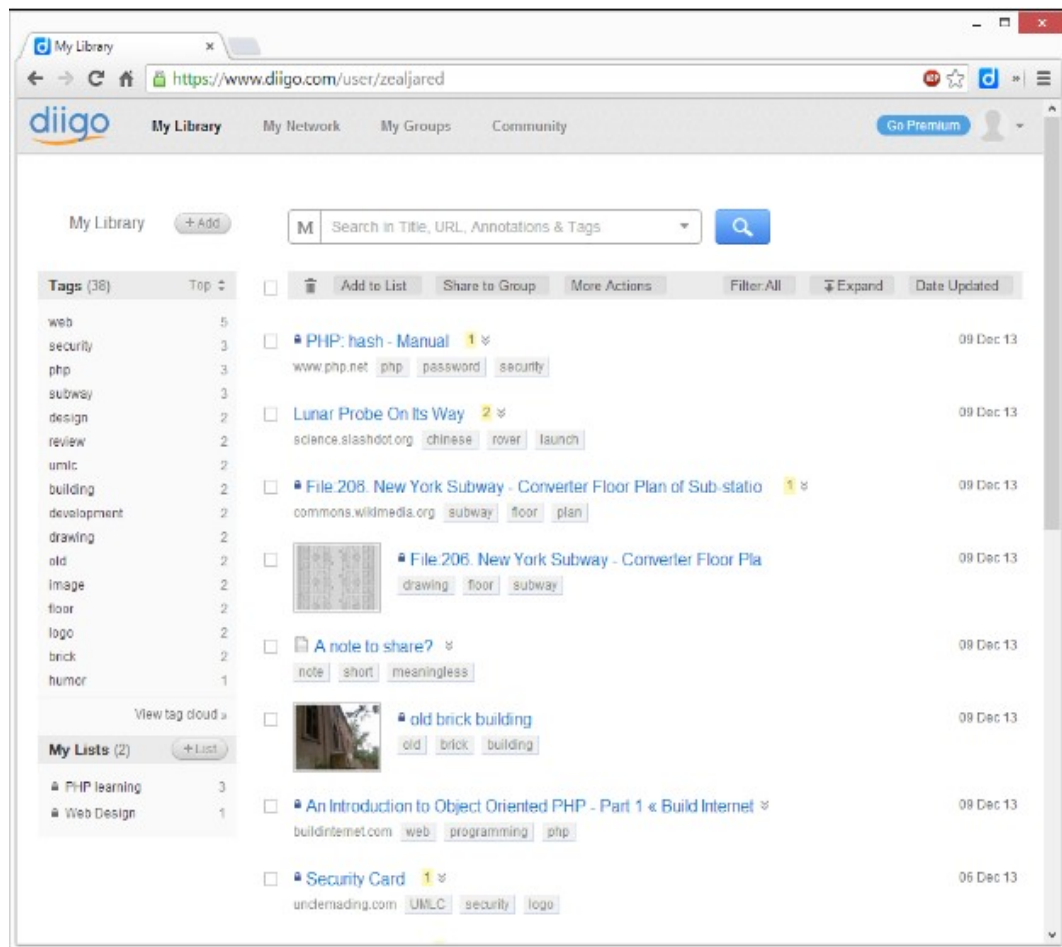
A. DIIGO:

Το κοινωνικό δίκτυο με τη συντομογραφία Diigo, από το Digest of internet information and other stuff, περικλείει πολλές από τις παροχές των γενικού τύπου μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Η ιδιαιτερότητά του έγκειται στο γεγονός πως επιτρέπει την εξατομίκευση και την ανατροφοδότηση του προφίλ των χρηστών με αποτέλεσμα να γίνεται το διαδίκτυο ένα είδος φορητού υπολογιστή με προσωπικό χαρακτήρα. Πιο συγκεκριμένα, μια ομάδα συνεργασίας οργανώνει, συλλέγει και μοιράζει σχετικούς σελιδοδείκτες με ένα θέμα. Στη συνέχεια, αυτοί ταξινομούνται και γίνεται η καταχώρηση, η οργάνωση και το φιλτράρισμα των πληροφοριών.

Μέσω αυτής της πλατφόρμας δίνεται η δυνατότητα μόνιμης εγκατάστασης δεδομένων, σελιδοδεικτών και άλλων μέσων, όπως το Facebook. Οι αποθηκευμένες πληροφορίες σε κάθε προφίλ γίνονται αφορμή για συζήτηση και σχολιασμό. Επιπρόσθετα, οι σελίδες οργανώνονται σε ομάδες, γράφονται ως ιδιωτικό tagging και προβάλλονται σε γκρουπ. Ακόμα, ο χρήστης μπορεί να προσθέσει μια ετικέτα σε κάποιο σημείο της ιστοσελίδας ή σε ολόκληρη και να

υπογραμμίζει το κομμάτι που τον ενδιαφέρει. Στη συνέχεια, μπορεί να το στείλει ως μήνυμα σε άλλον, για να ξεκινήσει μια συζήτηση.

Διδάσκοντες και διδασκόμενοι εξαιτίας των προαναφερθέντων χαρακτηριστικών του Diigo και της εξελικτικής πορείας που ακολουθεί, το χρησιμοποιούν ως εκπαιδευτικό κοινωνικό δίκτυο (wikipedia.org).



ΕΙΚΟΝΑ 18: Εικόνα από το Diigo.

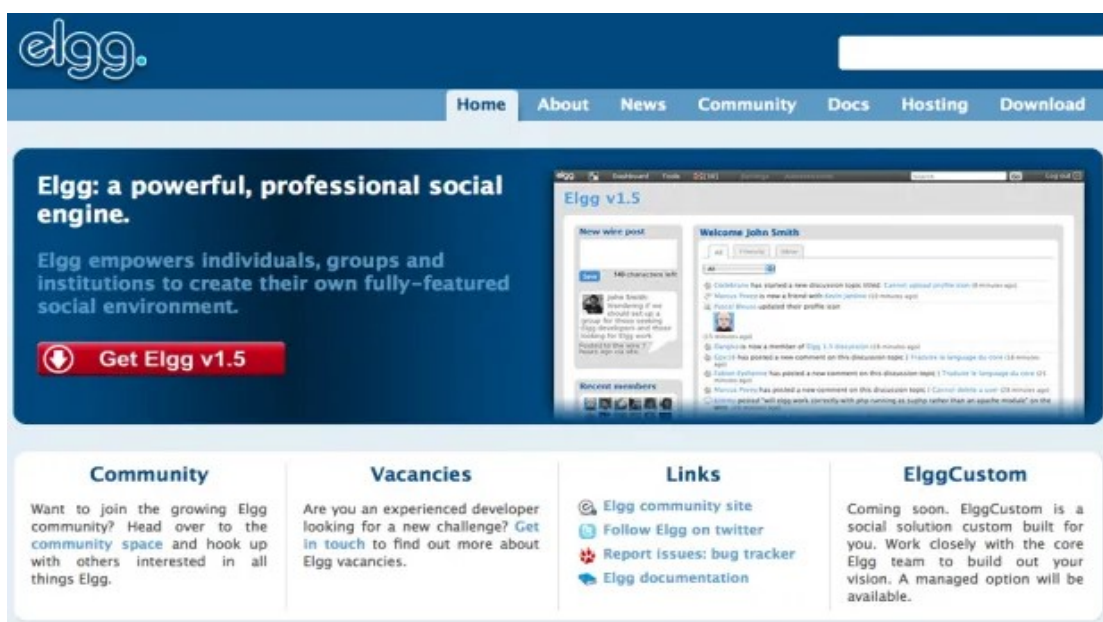
ΠΗΓΗ 18: <http://help.diigo.com/my-library-tutorial/general-tutorial>

B. ELGG:

Αυτός ο ιστότοπος κοινωνικής δικτύωσης προσφέρει στους χρήστες και στους οργανισμούς ένα ενεργό κοινωνικό περιβάλλον. Η αρχική του λειτουργία το 2004,

το έκανε να χαρακτηριστεί από τους ιδρυτές του, τον B. Werdmuller και τον D. Tosh, σαν ένα «χώρο μάθησης». Η πλατφόρμα είναι δωρεάν για όλους και συνταιριάζει τις ιδιαιτερότητες των εκπαιδευτικών κοινωνικών δικτύων με τις υπηρεσίες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Έτσι, η κοινωνική δικτύωση αποκτά έναν μαθησιακό προσανατολισμό.

Επίσης, στον ιστοχώρο Elgg δημιουργούνται σελίδες, ομάδες, κοινοποιούν και επισυνάπτουν αρχεία, συνομιλούν.



ΕΙΚΟΝΑ 19: Εικόνα από τον ιστότοπο Elgg.

ΠΗΓΗ 19: <https://churchm.ag/elggorg-another-great-open-source-social-networking-platform/>

Υπάρχουν και άλλα δίκτυα που εκμεταλλεύονται την τεχνολογία για την ενίσχυση της εκπαίδευσης:

1. Carnets 2 (<http://carnets.parisdescartes.fr/>)

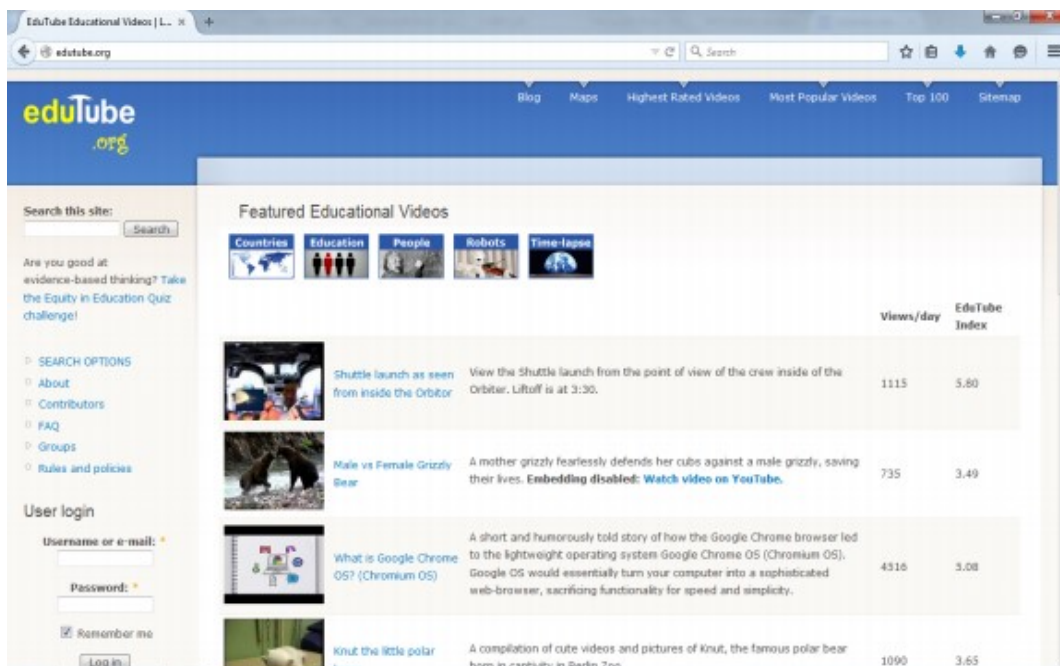
Κοινωνικό δίκτυο του γαλλικού πανεπιστημίου Descartes. Απαρτίζεται από χρήστες και ομάδες χρηστών, εκπαιδευτικούς και φοιτητές για ακαδημαϊκή χρήση (wikipedia.org).

2. Primary school teaching (<http://www.primaryresources.co.uk/>)

Παρέχει υψηλή ποιότητα διδακτικής στήριξης στα δημοτικά της Μ. Βρετανίας. Είναι ένα εκπαιδευτικό σύστημα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Γ. EDUTUBE:

Όπως αναφέραμε, το Youtube δημιούργησε μια εκπαιδευτική πλατφόρμα, την EduTube. Κάθε χρήστης μπορεί να αναζητά, να αποθηκεύει ή απλά να αναπαράγει ψηφιακά βίντεο. Ο διδάσκων κάνοντας εγγραφή συμμετέχει σε άλλα κοινωνικά δίκτυα ή δημιουργεί το δικό του, συζητά, σχολιάζει και αναρτά εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Ορισμένα ξενόγλωσσα βίντεο διαθέτουν ελληνικούς υπότιτλους (netsimilar.net).



ΕΙΚΟΝΑ 20: Εικόνα από το EduTube.

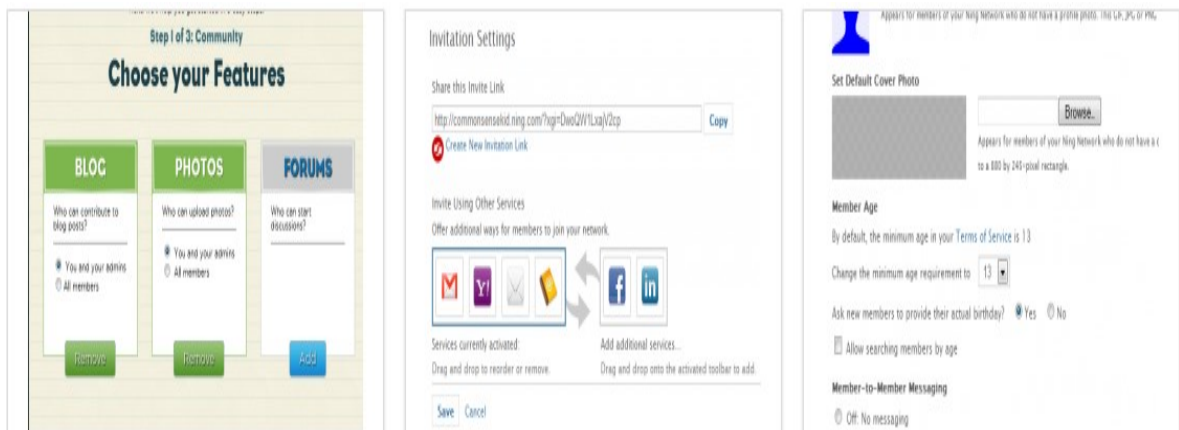
ΠΗΓΗ 20: <http://edutube.org/>

Δ. NING:

Στο Ning μετά την εγγραφή του ο χρήστης έχει στη διάθεσή του 5 GB, για να συμμετέχει σε κοινωνικά δίκτυα, δικής του δημιουργίας ή σε υπάρχοντα. Έτσι, αναζητώντας δίκτυα του Ning, εμφανίζονται κοινωνικά δίκτυα που σχετίζονται με μουσεία, με χώρους πολιτισμού, με τον καλλιτεχνικό και τον εκπαιδευτικό χώρο.

Μια εξέχουσα ιδιαιτερότητά του αφορά το χώρο της μάθησης: διδάσκοντες ανταλλάζουν γνώμες με συναδέλφους, ασκήσεις και σημειώσεις. Επίσης, προσφέρει τη δυνατότητα φροντιστηριακού μαθήματος. Ο καθηγητής-διαχειριστής ορίζει τη συμμετοχή στο κοινωνικό δίκτυο, τις ρυθμίσεις και τις παραμέτρους. Επιπρόσθετα, τα μέλη φτιάχνουν ομάδες, συνομιλούν, ανταλλάζουν μηνύματα, ανεβάζουν το υλικό και τα αρχεία που επιθυμούν. Η επιτυχία έγκειται στην παροχή απορρήτου, αφού οι δυνατότητες της πλατφόρμας είναι εξατομικευμένες. Έτσι, πολλά σχολεία διεθνώς το έχουν εντάξει στις διδακτικές τους μεθόδους.

Ο διδάσκων πληρώνει ένα ελάχιστο χρηματικό ποσό ανά μήνα χρήσης για το λογαριασμό του, αφού διανύσει τον δωρεάν δοκιμαστικό μήνα (kathimerini.gr).



ΕΙΚΟΝΑ 21: Εικόνα με κάποιες από τις επιλογές του Ning.

ΠΗΓΗ 21: <https://www.common sense.org/education/website/ningcom>

Κάποια από τα εκπαιδευτικά κοινωνικά δίκτυα που χρησιμοποιούν το Ning με τα εγγεγραμμένα τους μέλη το 2019 είναι:

- Apprendre (<http://apprendre2point0.ning.com/>)

με 1.288 χρήστες.

- Ning in education (<http://education.ning.com/>)

με 8.316 χρήστες.

- AACE Connect (<http://aaceconnect.org/>)

με 1.709 χρήστες.

- eLatin eGreek eLearn (<http://eclassics.ning.com/>)

με 1.470 χρήστες.

- Claaroom 2.0 (<http://www.classroom20.com/>)

με 35.094 χρήστες. Αυτό το τελευταίο με τα περισσότερα μέλη, προσφέρει τη δυνατότητα στους διδάσκοντες να αξιοποιήσουν τα κοινωνικά δίκτυα, τις νέες τεχνολογίες και το Web 2.0 στην εκπαιδευτική τους μέθοδο (Γλέζος και συν., 2010).

2.4 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Αρχικά, η Ειδική Υπηρεσία της Εφαρμογής των Προγραμμάτων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την Εκπαίδευση και την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση εφαρμόζει την: «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε βασικούς τομείς των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο χώρο της εκπαίδευσης». Αυτή η πράξη νομοθετικού περιεχομένου εντάσσεται στο μέτρο για την αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης που παρέχεται και στο μέτρο για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Αυτή η επιμόρφωση των διδασκόντων, χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (75%) και από πόρους του κράτους (25%). Η υλοποίησή του κατέστη από το 2001 έως το 2005 και αποτελεί την πρώτη επιμόρφωση ευρείας κλίμακας, με αριθμό 83.315 διδασκόντων.

Επίσης, για τη διαδικασία επιμόρφωσης 35.000 εκπαιδευτών και για την υλοποίηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων σε τόπους ευθύνης της Επιτροπής Επιμόρφωσης, που συστάθηκαν στην Ελλάδα με Αριθμό Πρωτοκόλλου 1700/25.5.2005 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 753/6.6.2005), αξιοποιήθηκαν υποδομές, επιμορφωτικοί μηχανισμοί και μηχανισμοί πιστοποίησης των εκπαιδευτών, που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της προαναφερθείσας πράξης επιμόρφωσης.

Το πρόγραμμα των σπουδών αυτής, σχετίζεται με την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων και πληροφοριών για τη χρήση των ΤΠΕ στο χώρο της εκπαίδευσης.

Στο υποπρόγραμμα 1 της «Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης», που σχετίζεται με την υποστήριξη της εν λόγω μάθησης, περιλαμβάνονται μέτρα για το μετασχηματισμό των προγραμμάτων της εκπαίδευσης και για την εκπαίδευση των διδασκόντων, εμπεριέχεται το υποστηρικτικό Μέτρο 1.1 για την «Αναμόρφωση των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων». Το μέτρο αυτό εκ των πολλών παραμέτρων αναφέρεται σε ενέργειες για την είσοδο και την εφαρμογή των πληροφοριακών

συστημάτων και των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, με το Μέτρο 1.3 για την «Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και τις λοιπές υποστηρικτικές ενέργειες» οι εκπαιδευτικοί επιμορφώνονται, για να προσαρμόσουν την εκπαίδευσή τους στις νέες τεχνολογίες (ΥΠΕΠΘ, 1994).

2.5 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

Τα κοινωνικά δίκτυα, στα οποία συμμετέχουν άτομα της εκπαιδευτικής κοινότητας, στοχεύουν στην ανατροφοδότηση, στην υποστήριξη, στην ενημέρωση και στον ανασχηματισμό της διδακτικής διαδικασίας. Κάποια από τα ελληνικά εκπαιδευτικά κοινωνικά δίκτυα είναι:

1. Το «Διδάσκοντας Φυσικές Επιστήμες».
2. Το «Υλικό Φυσικής-Χημείας».

3. Το «Adult Educators GR».
4. Το «Learning Physics in the 8th –Μαθαίνοντας Φυσική στο 8^ο».
5. Το «Η Logo στην εκπαίδευση: Μια κοινότητα πρακτικής και μάθησης».

Ακόμα, η βάση εκπαιδευτικών ευκαιριών «Πλοηγός» αποτελεί την κρατική βάση που περιέχει τα δεδομένα των εκπαιδευτικών ευκαιριών της χώρας. Σ' αυτή υπάρχουν πληροφορίες για εκπαιδευτικές ευκαιρίες και δυνατότητες κατάρτισης στην Ελλάδα. Η ελληνική βάση δεδομένων συνδέεται με άλλες ευρωπαϊκές χώρες στην «Ευρωπαϊκή Πύλη Δεδομένων Εκπαιδευτικών Ευκαιριών». Επιπρόσθετα, μέσω της εθνικής βάσης, όλοι οι πολίτες της Ευρώπης μπορούν να πληροφορούνται για ελληνικές σπουδές όλων των τύπων εκπαίδευσης και όλων των βαθμίδων, ανάλογα με το γνωστικό τους επίπεδο και τα ενδιαφέροντά τους. Ο «Πλοηγός» προσφέρει συστηματική επικαιροποίηση από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. (τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού) και αναπτύχθηκε με χρηματοδότηση του ΕΠΕΑΕΚ II. Επιπρόσθετα, μπορεί να λειτουργήσει ως ένας τρόπος υποστήριξης για τους συμβούλους του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και να διευκολύνει την εκπαιδευτική κινητικότητα των πολιτών (eopper.gr).

Παρομοίως, η ιστοσελίδα «Εκπαιδευτικές κοινότητες και ιστολόγια» προσφέρει, μέσα σε παιδαγωγικά όρια, εργαλεία του Web 2.0: ιστολόγια, προφίλ, διαδικτυακές κοινότητες, φίλους, διαλόγους, μηνύματα. Κάθε προσωπικό ιστολόγιο δίνει αφορμή για την έκφραση, μέσω γραπτού λόγου και εικόνας, των ιδεών και των γνώσεων των μελών (blogs.sch.gr).

Στην Ελλάδα, όπως και στις περισσότερες χώρες, υπάρχει ένα σχολικό εθνικό δίκτυο, το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο. Μέσω αυτού, συνδέονται διαδικτυακά οι σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι κεντρικοί και περιφερειακοί φορείς που βρίσκονται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, όλοι οι εκπαιδευτικοί και οι δια βίου μάθησης φορείς, τα εκπαιδευτικά στελέχη και οι μαθητές. Το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο προσφέρει εξειδικευμένες ψηφιακές παροχές για μάθηση, συνεργασία,

διακυβέρνηση, επικοινωνία, υποστήριξη και βοήθεια όλων των εγγεγραμμένων χρηστών.

Για να αποκτήσει κάποιος πρόσβαση πρέπει αρχικά να εγγραφεί και να πιστοποιηθεί από το δίκτυο.

Οι προσφερόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται από την Κεντρική Πιστοποίηση των χρηστών του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου είναι οι εξής:

1. Εκπαιδευτική πλατφόρμα ψηφιακής μορφής e-me για εκπαιδευτικούς και μαθητές.
2. Κτηματολόγιο Ηρακλείου KEPLINET.
3. Διαχείριση των εξετάσεων για την Πιστοποίηση των μαθητών σε ΤΠΕ.
4. Ενημέρωση των εκπαιδευτικών για τη σχολική βία.
5. Κατάθεση των εκθέσεων για την αξιολόγηση των σχολικών μονάδων.
6. Πλατφόρμα για την πρακτική άσκηση των αποφοίτων ΕΠΑΣ – ΕΠΑΛ – ΤΕ.
7. Prometheus.
8. ΠΣ Εκτίμησης των κενών και των πλεονασμάτων.
9. Εργαστήριο Πληροφορικής/υποσύστημα μητρώου.
10. ΠΣ γραμματειακής υποστήριξης των σχολείων.
11. Έκδοση των σχολικών βιβλίων.
12. Καταγραφή των δράσεων των περιφερειακών κοινωνικών σχολείων.
13. Δίκτυο αυτοαξιολόγησης.
14. Ινστιτούτο εκπαιδευτικής πολιτικής.
15. i – participate.

16. Φωτόδεντρο.

17. Myschool.

18. Τεχνική στήριξη ts.sch.gr (Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, 2019).

Το εν λόγω Δίκτυο είναι εθνικό, δημόσιο και αλληλοσυνδέει 1.350.000 μαθητές, 160.000 εκπαιδευτικούς και 15.700 διοικητικές και σχολικές μονάδες. Επίσης, είναι από τα αρχικά δίκτυα σχολείων που υιοθέτησε IPv6 πρωτόκολλο (ITYE, 2018).

Το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο παρέχει, πάρα πολλές δικτυακές και ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Κάποιες από αυτές είναι:

1. Συνδέει όλα τα σχολεία και τις λοιπές διοικητικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες.
2. Διοικητικό προσωπικό, σχολεία, μαθητές, εκπαιδευτικοί εγγράφονται και πιστοποιούνται ως επώνυμα μέλη, για να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες.
3. Ενημερώνει για εκδηλώσεις, ιστότοπους και πρόσφατα γεγονότα εκπαιδευτικού περιεχομένου, την κοινότητα.
4. Διακινεί την ηλεκτρονική αλληλογραφία μεταξύ των χρηστών με ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης και τις υπηρεσιακής αλληλογραφίας.
5. Με τον ιδιωτικό αριθμό τηλεφώνου που δίνει αυτόματα, ο πιστοποιημένος χρήστης μπορεί να πράττει πολλά, όπως να τηλεφωνεί μέσω διαδικτύου και να κάνει συνδιασκέψεις με άλλα μέλη, να στέλνει και να λαμβάνει φαξ.
6. Οι σχολικές, οι διοικητικές μονάδες και οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν μέσα στο δίκτυο, ένα δικό τους ιστότοπο.
7. Διαθέτει υπηρεσία για ηλεκτρονικά περιοδικά και εφημερίδες των μαθητών, εξατομικευμένα ή των μαθητικών ομάδων.
8. Δημιουργούνται νέα έγγραφα και αρχεία, επεξεργάζονται από κοινού με άλλα μέλη, διαμοιράζονται, οργανώνονται, αποθηκεύονται. Μέσα από αυτή

την υπηρεσία, ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει, να τα καταχωρίσει, να επεξεργαστεί και να εξαγάγει σχολικά έγγραφα.

9. Προωθεί την ηλεκτρονική μάθηση είτε με τη δυνατότητα για τη δημιουργία τηλεδιασκέψεων είτε μέσω της ηλεκτρονικής σχολικής τάξης ή της τηλεκπαίδευσης. Με την τελευταία δυνατότητα ο διδάσκαλος επικοινωνεί με τους διδασκόμενους με τη δημιουργία ηλεκτρονικών μαθημάτων ανοικτού ή κλειστού τύπου. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να σχεδιάζουν το μάθημα και οι μαθητές να το υλοποιούν.
10. Παρέχει μια πληθώρα υπηρεσιών πολυμέσων, όπως βίντεο, διαλέξεις, παρουσιάσεις οπτικοακουστικού υλικού και ζωντανή μετάδοση εκδηλώσεων εκπαιδευτικού περιεχομένου.
11. Προσφέρει επιπρόσθετες υπηρεσίες υποστήριξης:
 - Πιστοποίηση μελών.
 - Ψηφιακό πιστοποιητικό.
 - Κτηματολόγιο για το σχολικό εξοπλισμό.
 - Μητρώο διοικητικών και σχολικών μονάδων.
 - Απομάκρυνση συνεργασία και υποστήριξη Helper (Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, 2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

3.1 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

3.1.1 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ-ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Καθημερινά, αυξάνεται ο αριθμός των νέων ατόμων που χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες στη ζωή τους. Σε καθημερινή βάση, λοιπόν, η συχνότητα στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή μεγαλώνει και τα ηλικιακά όρια των νέων μειώνονται. Επίσης, τα νεαρά άτομα, οι μαθητές, λειτουργούν ως ενεργητικοί δέκτες σχετικά με τη χρήση των κοινωνικών δικτύων.

Βέβαια, τα περισσότερα σχολεία έχουν θεσπίσει σχολικούς κανόνες για τη χρήση εντός αυτών, όπως είναι η υπογεγραμμένη συμφωνία από τον κηδεμόνα, η απαγόρευση συζητήσεων (chat), ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή η συμμετοχή σε forum και κοινωνικά δίκτυα.

Τα παραπάνω όρια καταδεικνύουν πως οι αρμόδιοι φορείς δεν πιστεύουν πως τα κοινωνικά δίκτυα προωθούν την επικοινωνία και τη συνεργασία. Κάτι που έρχεται σε αντίθεση με την τακτική των διδασκόντων, να υποστηρίζουν τους μαθητές στη χρήση αυτών, για την ολοκλήρωση των σχολικών εργασιών.

Αυτή, η αντίθεση, πιθανότατα οφείλεται στην περιορισμένη εμπειρία των εκπαιδευτών με τα κοινωνικά δίκτυα και γενικότερα με τις νέες τεχνολογίες. Βέβαια, αυτό πρέπει να αρθεί, αφού το εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να ακολουθεί τα νέα δεδομένα (King, 2010).

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στη διδακτική τεχνική ενισχύουν τη δέσμευση των εκπαιδευόμενων, βελτιώνουν τις τεχνολογικές τους ικανότητες και αυξάνουν τις γνώσεις τους. Επιπλέον, προωθούν τη συνεργασία, την επικοινωνία και τις

μαθητικές σχέσεις. Ακόμα, οι πληροφορίες ανατροφοδοτούνται και επικρατεί το αίσθημα της κοινότητας, στο οποίο τα κοινωνικά δίκτυα και οι στόχοι της εκπαίδευσης ευθυγραμμίζονται. Οι νέοι μπορούν να μάθουν από τους μεγαλύτερους πως να χρησιμοποιούν ορθά αυτά τα μέσα, με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα.

Μέσα από τις διαδικτυακές συζητήσεις, τις δημοσιεύσεις και τις αναρτήσεις, με σωστή καθοδήγηση, μπορεί να αναπτυχθεί ο γραπτός λόγος. Έτσι, προετοιμάζονται για την δια βίου μάθηση. Το ίδιο ισχύει, βέβαια, και για τους φοιτητές.

Ένα άλλο πλεονέκτημα της χρήσης των κοινωνικών δικτύων στην εκπαίδευση είναι πως η μάθηση γίνεται πιο παραγωγική, αφού συμβαίνει στο χρόνο, στο χώρο και με το ρυθμό που επιθυμεί ο εκπαιδευόμενος. Επιπρόσθετα, ο διαχωρισμός της διδακτέας ύλης σε μικρότερα τμήματα, δίνει τη δυνατότητα για προβληματισμό και ανασκόπηση (icteval.ktrpe.gr).

Τέλος, η κοινωνική δικτύωση βοηθά την εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες κι έτσι καθίσταται δυνατή η εισχώρησή τους στο σύστημα της εκπαίδευσης. Τα άτομα αυτά μπορούν με τα κοινωνικά δίκτυα να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους, να βελτιώσουν τις δυνατότητές τους, να κοινωνικοποιηθούν. Επίσης, τους δίνεται η δυνατότητα να καταρτιστούν επαγγελματικά, να εξελιχθούν κοινωνικά, να γίνουν παραγωγικότεροι και κοινώς αποδεκτοί (educationtechnews.com)

3.1.2 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Η εξέλιξη, επαγγελματική και προσωπική και η διδακτική υποστήριξη των διδασκόντων επηρεάζεται και αλλάζει με τις νέες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Νέες δράσεις έχουν ξεκινήσει για τη σύνδεση των διδασκόντων σε μια πορεία αναζήτησης νέων διδακτικών πρακτικών. Οι προσπάθειες, ωστόσο, δεν είναι εύκολες και δεν επιτυγχάνουν πάντα, ειδικότερα όσον αφορά τη σύνδεση

εκπαιδευτών εκτός των αστικών περιοχών. Οι νέες τεχνολογίες όμως και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αίρουν αυτή την αδυναμία επικοινωνίας και συνεργατικής προσπάθειας. Επιπρόσθετα, διευρύνεται το γνωστικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και ως επακόλουθο των μαθητών, αφού γρήγορα, άμεσα και με επιτυχία, έχουν πρόσβαση σε γνώσεις από ολόκληρη την υφήλιο.

Κι ενώ τα κοινωνικά δίκτυα εκμηδενίζουν την απόσταση και τη διδακτική απομόνωση, πολλοί καθηγητές σήμερα αδυνατούν να χρησιμοποιήσουν αυτές τις εξελιγμένες μεθόδους που παρέχονται σήμερα, ως υποστηρικτικά διδακτικά εργαλεία.

Στα πλεονεκτήματα της χρήσης των κοινωνικών δικτύων από τους εκπαιδευτικούς, συγκαταλέγεται η ανάλυση και η επίλυση των προβλημάτων που αναδύονται από την εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, είναι πολύτιμη η πιθανή βοήθεια που δέχεται ο εκπαιδευτικός από τους ειδήμονες του επιστημονικού τομέα, πάνω σε ένα ζήτημα ή αντικείμενο μάθησης που θέλει να διδάξει. Έτσι, εμπλουτίζει τις γνώσεις του με νέο υλικό, που έρχεται να καλύψει τα μαθησιακά κενά (huffingtonpost.com).

Ακόμα, αναπτύσσεται ένα συνεργατικό κλίμα μεταξύ διδασκόντων αλλά και των εκπαιδευτών με τους εκπαιδευόμενους τους. Με την εύκολη δικτυακή πρόσβαση, η μάθηση ξεφεύγει από τα στενά χωροχρονικά όρια της αίθουσας και δεν έχει περιορισμούς. Επιπλέον, ισχυρό πλεονέκτημα θεωρείται η τεχνολογική κατάρτιση, για όσους διδάσκοντες την κατέχουν, διότι είναι σημαντικότερη για τη μελλοντική τους, επαγγελματική σταδιοδρομία. Ένα άλλο θετικό είναι πως οι ίδιοι σταματούν να βιώνουν τις δύσκολες καταστάσεις της αίθουσας, με την ελλιπή προσοχή και συγκέντρωση, πολλές φορές, των διδασκόμενων. Οι μαθητές-φοιτητές που συμμετέχουν στο διαδικτυακό μάθημα, ενδιαφέρονται πραγματικά και το απολαμβάνουν. Για τους φοιτητές συγκεκριμένα, που η μόνιμη κατοικία τους, συνήθως, δεν συμπίπτει με τον τόπο φοίτησης, διευκολύνεται η ενημέρωσή τους από τη διοίκηση της σχολής και από καθηγητές.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση, οδήγησε πολλές χώρες στην περικοπή χρηματοδοτήσεων στο χώρο της παιδείας. Με τα σύγχρονα, λοιπόν, μέσα

κοινωνικής δικτύωσης, το μάθημα συνεχίζει να είναι ποιοτικό, χωρίς κρατικά έξοδα.

Τέλος ο διδάσκων έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει σε συστηματικές εκπαιδευτικές ενημερώσεις, στην ανταλλαγή απόψεων, στην παροχή ερεθισμάτων και στη γενικότερη πρόοδο και αξιολόγηση των μαθητών, από συζητήσεις που γίνονται έξω από τις αίθουσες (speedchange.blogspot.gr .)

3.2 ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

3.2.1 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ-ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Εκτός των προαναφερθέντων πλεονεκτημάτων, οι κίνδυνοι από τη χρήση των κοινωνικών δικτύων, ειδικότερα στους νεώτερους, είναι πολλοί.

Οι περισσότεροι νέοι στην εφηβεία επιδεικνύουν επισφαλή και ανεύθυνη συμπεριφορά, στην προσπάθειά τους να ικανοποιήσουν το συναίσθημα της αυτοπροβολής. Έτσι, δεν αντιλαμβάνονται τους κινδύνους που ενέχει η έκθεση προσωπικών δεδομένων και ιδιωτικής ζωής. Η δυνατότητα άμεσης και εύκολης πρόσβασης σε αυτά, από τον οποιονδήποτε, μπορεί να αποβεί μοιραία για έναν νέο ημιμαθή (για παράδειγμα υλικό πορνογραφίας ανηλίκων).

Πολλοί έφηβοι θέλοντας να προκαλέσουν, να επιβεβαιωθούν, να αναγνωριστούν, να γίνουν αποδεκτοί και δημοφιλείς, καταφεύγουν σε ακραίες δημοσιεύσεις και αρνητικά σχόλια, ακόμα και για τους καθηγητές. Αυτή, όμως, η εφηβική παρόρμηση διαταράσσει τη μαθητική συνεργασία και στιγματίζει τον νέο.

Επιπρόσθετα, άνθρωποι του περιθωρίου με αντικοινωνική ζωή ή και εγκληματική συμπεριφορά, (π.χ. έμποροι ναρκωτικών, παιδόφιλοι), αποσπώντας προσωπικά δεδομένα, παρενοχλούν και εκφοβίζουν τα νεαρά άτομα. Για το λόγο αυτό συχνά, γονείς και καθηγητές αμφισβητούν τα πλεονεκτήματα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Στα μειονεκτήματα συγκαταλέγεται η δυνατότητα δημιουργίας πλαστής διαδικτυακής ταυτότητας. Άτομα με παράνομο, κακόβουλο στόχο και προσωπικές αντιπαραθέσεις, συνομιλούν με τους μαθητές διαστρεβλώνοντας την ταυτότητά τους, για να εξυπηρετήσουν ατομικά οφέλη.

Ένα ακόμα σοβαρό μειονέκτημα, είναι ο διαδικτυακός εκφοβισμός (cyber bullying). Πολλά λοιπόν, σχολεία, αποκλείουν την ενσωμάτωση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην εκπαιδευτική διαδικασία, σε μια προσπάθεια εξάλειψης του φαινομένου, το οποίο λόγω διαδικτυακής ανωνυμίας συνεχώς διογκώνεται.

Επίσης, συχνά παρεξηγείται η συνεργατική σχέση που έχει ένας μαθητής με τον καθηγητή, επειδή είναι διαδικτυακοί φίλοι, για το λόγο ότι προκαλείται κατάχρηση της οικειότητας. Η πιθανή αίσθηση εύνοιας σε κάποιον μαθητή, έχει οδηγήσει πολλά σχολεία στην αποτροπή μιας τέτοιας διαδικτυακής σχέσης.

Σύνηθες ακόμα είναι, το μακροσκελές κείμενο με τους όρους που πρέπει να αποδεχθεί ο νέος για να εγγραφεί σε έναν ιστότοπο, να μη διαβάζεται ή να αλλάζει από τον ιδρυτή χωρίς προειδοποιήσεις.

Τέλος, τα τεχνικά θέματα, που μπορεί να προκύψουν, ίσως παρεμποδίσουν την διεκπεραίωση μιας εργασίας, κατά την παράδοση ή την εκπόνηση. Έτσι, δυσκολεύεται το έργο των μαθητών ή των φοιτητών (icteval.ktpae.gr).

3.2.2 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Όπως προαναφέρθηκε, ένα μειονέκτημα είναι η ακατάλληλη ή επικίνδυνη σχέση που μπορεί άθελά του να αναπτύξει ο καθηγητής με τους μαθητευόμενούς του. Οι τελευταίοι έχοντας διαδικτυακό «φίλο» τον διδάσκοντα, εισβάλλουν, κατά κάποιον τρόπο, στην προσωπική του ζωή. Μέσω των δημοσιεύσεων του καθηγητή, οι μαθητές μπορεί να τον κοροϊδεύουν, να τον εκβιάσουν και να τον εκδικηθούν, στην περίπτωση που οι βαθμοί δεν τους ικανοποιούν.

Ακόμα, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, όταν επιθυμούν να προσλάβουν έναν υποψήφιο διδάσκοντα, επεξεργάζονται το προφίλ του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τη διαδικτυακή του δραστηριότητα και αντλούν προσωπικές πληροφορίες (όπως θρησκευτικές πεποιθήσεις, πιθανή αναπηρία). Έτσι, ενδέχεται ο υποψήφιος να πέσει θύμα διακρίσεων, προκαταλήψεων και τελικά να χάσει τη θέση που διεκδικεί. Επίσης, παρατηρείται και το αντίθετο. Οι εργοδότες να παραπλανούνται από τις αναληθείς και εσκεμμένα τοποθετημένες πληροφορίες και από τα βιογραφικά με πλούσιο περιεχόμενο.

Τέλος, οι περισσότεροι διδάσκοντες εξυψώνουν τα οφέλη της παραδοσιακής διδακτικής μεθόδου, αφού οι περισσότεροι δεν έχουν την άριστη σχέση με τη νέα τεχνολογία, φοβούνται και θεωρούν δύσκολη τη χρήση της, πριν καν δοκιμάσουν (Devitt, 2010).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ

Η παρούσα εργασία σχεδιάστηκε με σκοπό να μελετήσει τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από μαθητές, κυρίως σε επίπεδο δυνατοτήτων αξιοποίησης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού, πραγματοποιήθηκε, τόσο πρωτογενής έρευνα, όσο και δευτερογενής. Πιο αναλυτικά, η δευτερογενής έρευνα αφορά την βιβλιογραφική ανασκόπηση επί του θέματος, και συγκεκριμένα για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τη χρήση τους στην εκπαίδευση. Από την άλλη, η πρωτογενής έρευνα αφορά την εκπλήρωση της έρευνας με τη βοήθεια ερωτηματολογίων, από τους ερευνητές, η οποία είχε ως απώτερο στόχο να διερευνήσει θέματα που σχετίζονται με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους μαθητές, αλλά και την ασφάλεια τους.

4.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΈΡΕΥΝΑΣ

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, ο βασικός σκοπός της έρευνας είναι να μελετήσει τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από μαθητές, κυρίως σε επίπεδο δυνατοτήτων αξιοποίησης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Με βάση το σκοπό αυτό, δημιουργήθηκαν μερικά βασικά ερωτήματα, τα οποία επιδιώκονται να απαντηθούν από την ανάλυση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων. Τα ερωτήματα αυτά έχουν ως εξής:

- Κατά πόσο οι μαθητές χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;
- Χρησιμοποιούν οι μαθητές τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για εκπαιδευτικούς λόγους;
- Είναι οι μαθητές ενημερωμένοι για την χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης;
- Νιώθουν οι μαθητές ασφαλείς από τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης;

Η παρούσα, πρωτογενής έρευνα, πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια ειδικά σχεδιασμένου ερωτηματολογίου, με τις ερωτήσεις του να σχετίζονται άμεσα με τη

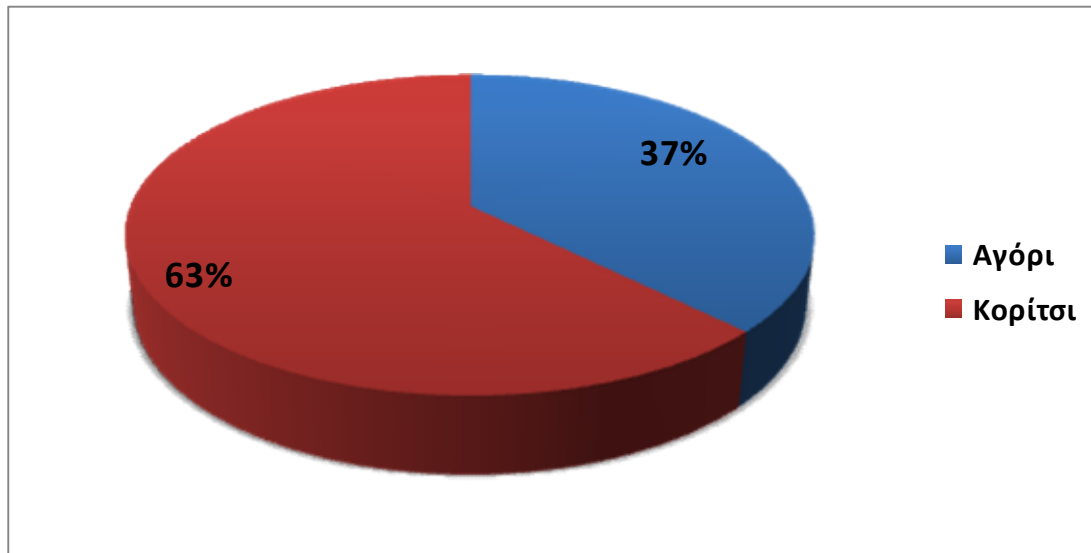
χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην εκπαίδευση, το οποίο θεωρείται ένα από τα βασικότερα μέσα επικοινωνίας μεταξύ των ερευνητών και των ερωτώμενων. Ειδικότερα, το ερωτηματολόγιο είναι χωρισμένο σε 4 ενότητες και περιείχε συνολικά 29 ερωτήσεις. Αναλυτικότερα, η πρώτη ενότητα αποτελείται από 3 ερωτήσεις, οι οποίες σχετίζονται με τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος. Η δεύτερη ενότητα αποτελείται από 7 ερωτήσεις που αφορούν τη γενική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους μαθητές. Στη συνέχεια, η τρίτη ενότητα περιλαμβάνει 9 ερωτήσεις, οι οποίες αφορούν τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους μαθητές, αυτή τη φορά όμως, για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Τέλος, η τέταρτη ενότητα περιέχει 10 ερωτήσεις, οι οποίες σχετίζονται με την γνώση των μαθητών για την ασφάλεια των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Στο σημείο αυτό, αξίζει να αναφερθεί ότι το σύνολο των ερωτήσεων είναι κλειστού τύπου, δηλαδή είτε αφορούν ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, είτε ερωτήσεις με βάση τη κλίμακα Likert (1-Καθόλου, 5-Πάρα Πολύ).

Συνεχίζοντας, η διανομή και η λήψη των ερωτηματολογίων έγινε στο διάστημα μεταξύ Φεβρουαρίου 2020 και Απριλίου 2020. Η διανομή πραγματοποιήθηκε στο Νομό Αχαΐας, ενώ το ερωτηματολόγιο υπήρχε σε δύο μορφές, τόσο χειρόγραφο, όπου οι ερευνητές το διένειμαν δια ζώσης σε σχολεία της περιοχής, όσο και ηλεκτρονική, όπου οι ερευνητές το διένειμαν μέσω διαδικτύου.

Το ερωτηματολόγιο απαιτούσε περίπου 4 λεπτά σε χρόνο, έτσι ώστε να συμπληρωθεί επιτυχώς.

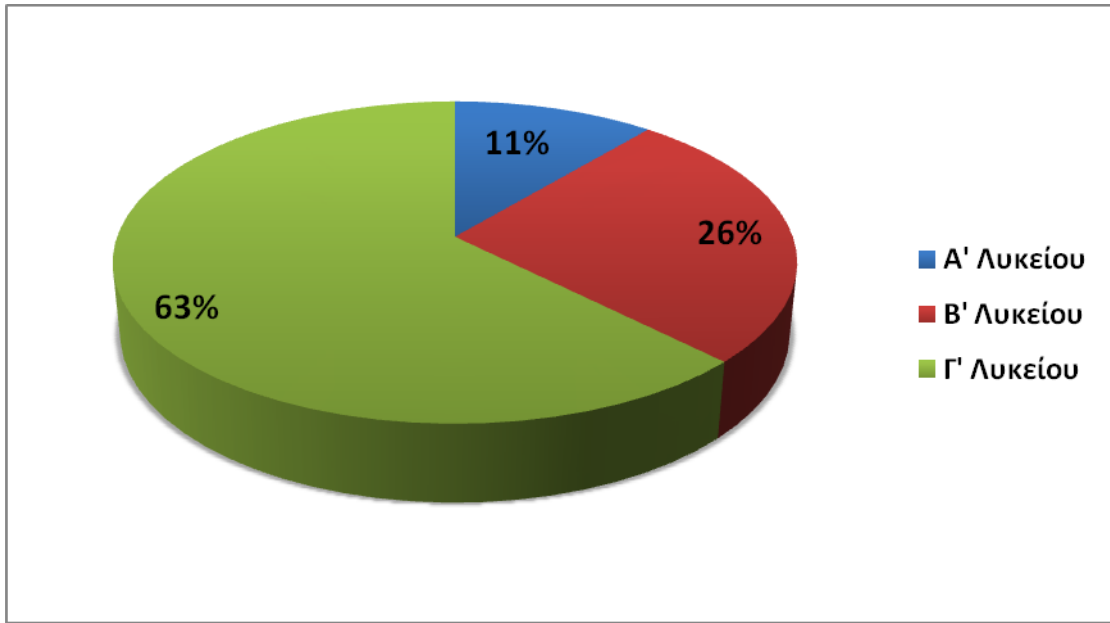
Το δείγμα αποτελείται από 72 μαθητές, εκ των οποίων τα 45 είναι κορίτσια και τα 27 αγόρια (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1: Φύλο



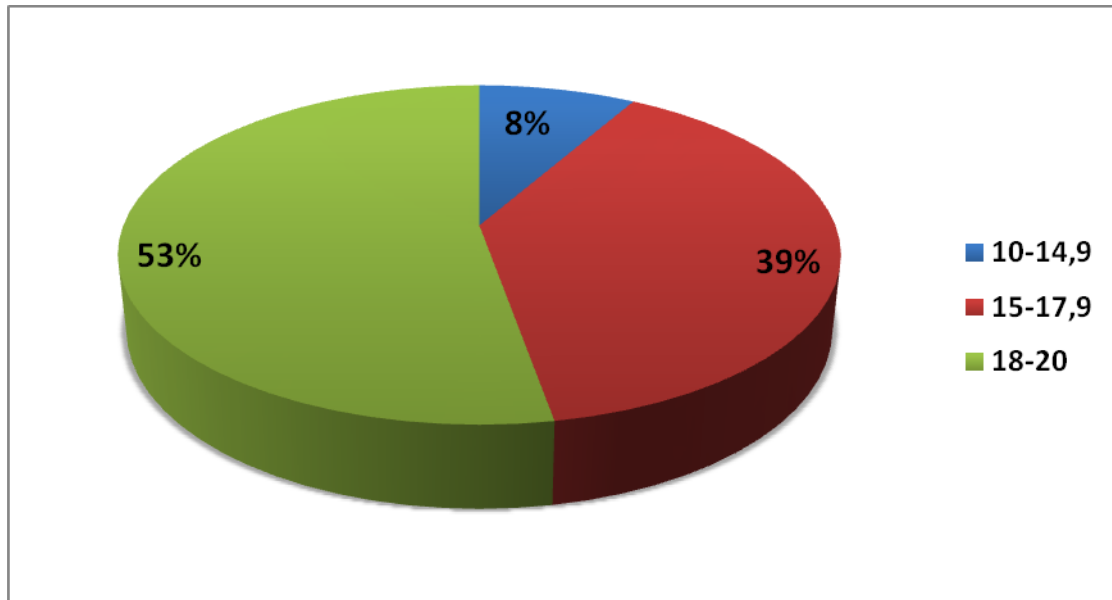
Επιπλέον, 8 από τους συμμετέχοντες μαθητές ανήκουν στην Α' Λυκείου, 19 στην Β' Λυκείου και το μεγαλύτερο μέρος αυτών, δηλαδή 45 στην Γ' Λυκείου (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2: Τάξη Φοίτησης



Όσον αφορά τη βαθμολογία τους, η πλειοψηφία με 38 μαθητές έχουν μέσο όρο από 18-20, ακολουθούν 28 μαθητές με 15-17,9 και 6 που έχουν από 10-14,9 (Διάγραμμα 3).

Διάγραμμα 3: Μέσος Όρος Βαθμολογίας



Κλείνοντας, αφού ολοκληρώθηκε η διαδικασία συλλογής των ερωτηματολογίων, οι απαντήσεις επεξεργάστηκαν με τέτοιο τρόπο, ώστε οι ερευνητές να τις μελετήσουν και να καταλήξουν σε αξιόλογα συμπεράσματα, τα οποία θα βοηθήσουν στην απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων που δημιουργήθηκαν. Ειδικότερα, πραγματοποιήθηκε περιγραφική στατιστική (Διαγράμματα) με την επεξεργασία και την ανάλυση των αποτελεσμάτων, να πραγματοποιείται μέσω του προγράμματος Microsoft Excel.

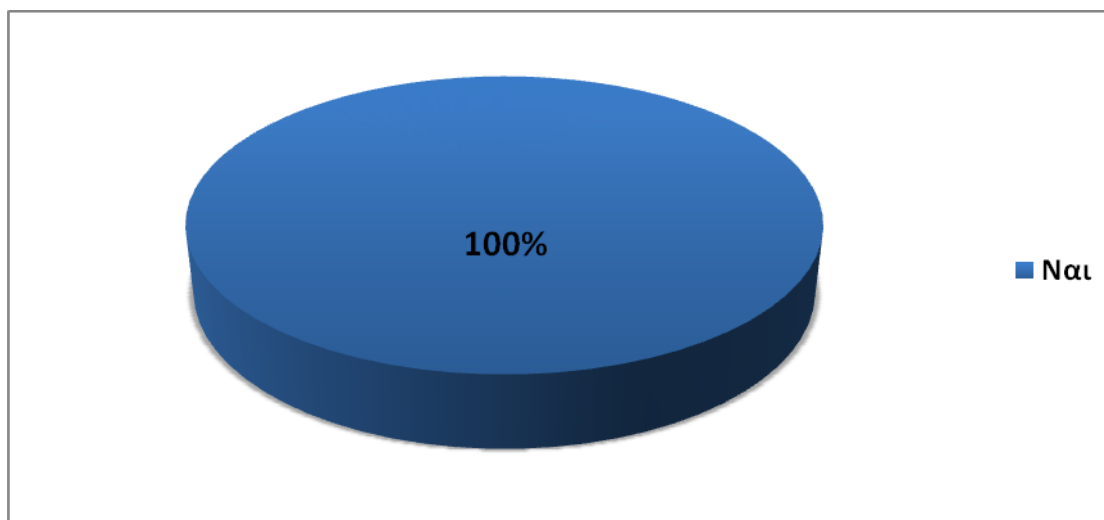
4.2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Αφού συλλέχθηκαν τα ερωτηματολόγια, όπως έχει ήδη αναφερθεί, πραγματοποιήθηκε η καταγραφή τους σε υπολογιστικό φύλλο του προγράμματος Microsoft Excel, κι έπειτα μέσω της επεξεργασίας τους, οι ερευνητές προχώρησαν στα αποτελέσματα και την ανάλυση τους, τα οποία παρουσιάζονται ανά ενότητα στη συνέχεια.

4.2.1. ΧΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

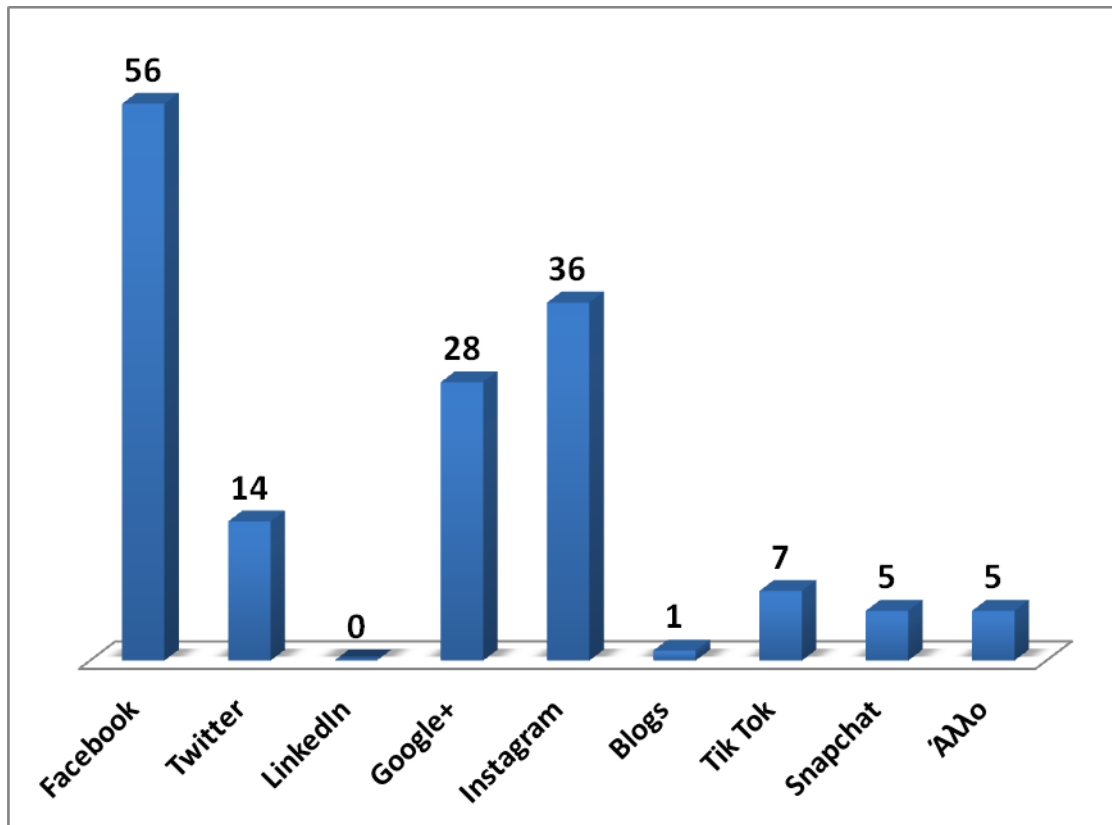
Ξεκινώντας, λοιπόν, με την ανάλυση των αποτελεσμάτων, η δεύτερη ενότητα αποτελείται από 7 ερωτήσεις και σχετίζεται με τη γενική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Έτσι, λοιπόν, παρατηρείται, αρχικά, ότι το σύνολο των συμμετεχόντων, διαθέτει προσωπική ιστοσελίδα, τύπου blog, ή λογαριασμό-προφίλ, σε τουλάχιστον ένα μέσο κοινωνικής δικτύωσης (Διάγραμμα 4).

Διάγραμμα 4: Προσωπική Ιστοσελίδα / Λογαριασμό



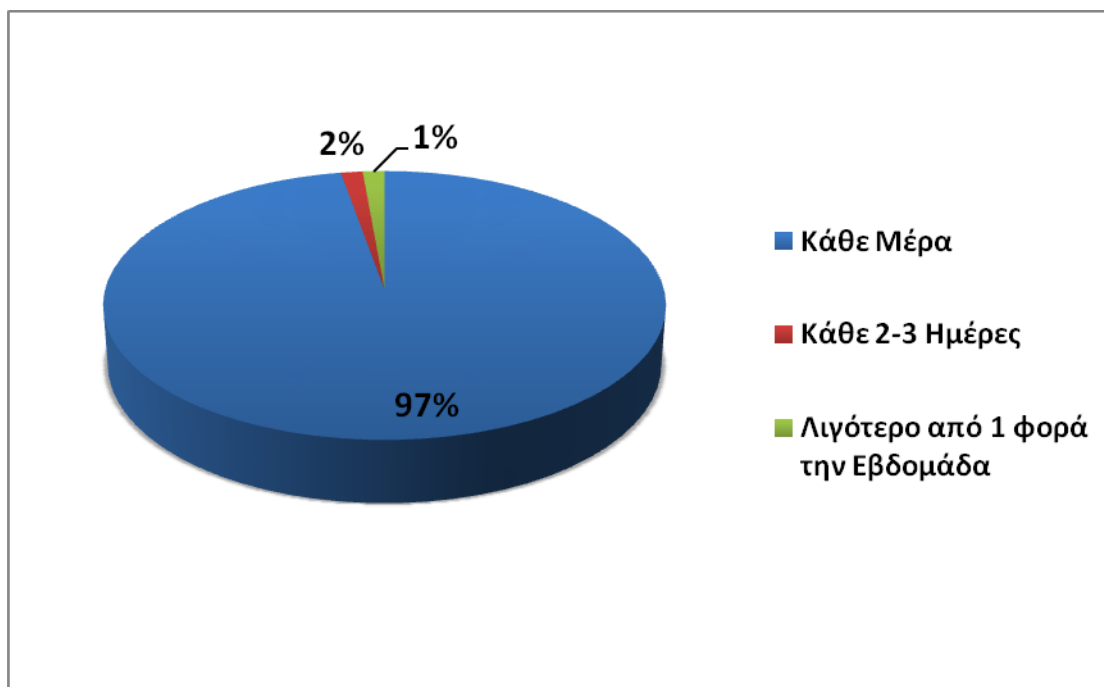
Με την πλειοψηφία τους να χρησιμοποιούν σε μεγαλύτερο βαθμό το Facebook και το Youtube, ενώ ακολουθούν κοινωνικά δίκτυα όπως το Instagram, το Google+, και το Twitter, και λιγότεροι που χρησιμοποιούν blogs, και άλλες εφαρμογές όπως είναι το Snapchat και το Tik Tok (Διάγραμμα 5).

Διάγραμμα 5: Χρήση Κοινωνικών Δικτύων



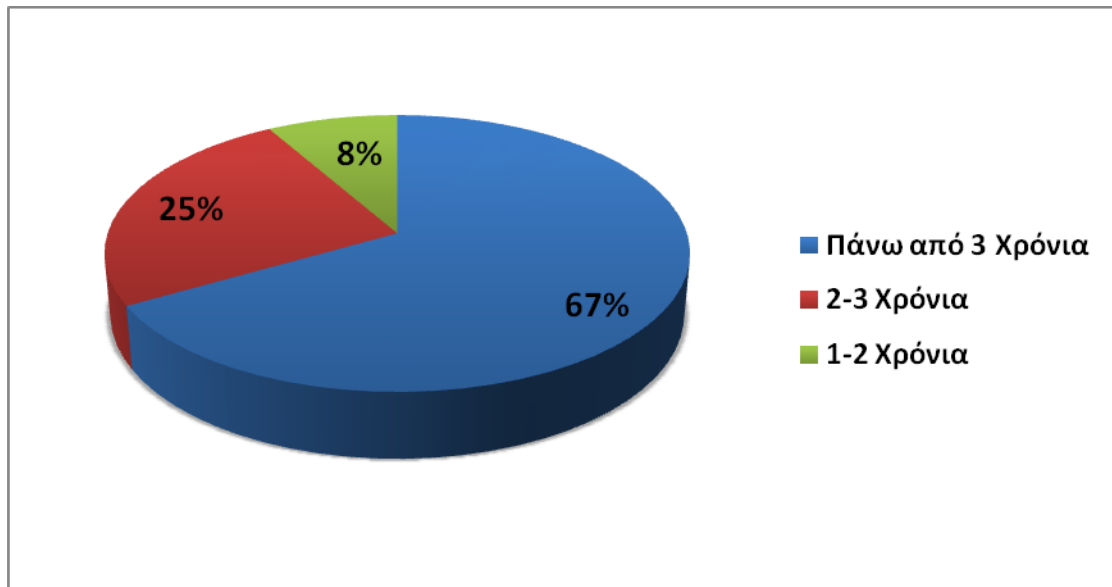
Συνεχίζοντας, όσον αφορά τη συχνότητα χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσε ότι χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα καθημερινά. Από την άλλη, μόνο 1 δήλωσε ότι τα χρησιμοποιεί κάθε 2 με 3 ημέρες και 1 ότι κάνει χρήση λιγότερο από 1 φορά την εβδομάδα (Διάγραμμα 6).

Διάγραμμα 6: Συχνότητα Χρήσης Κοινωνικών Δικτύων



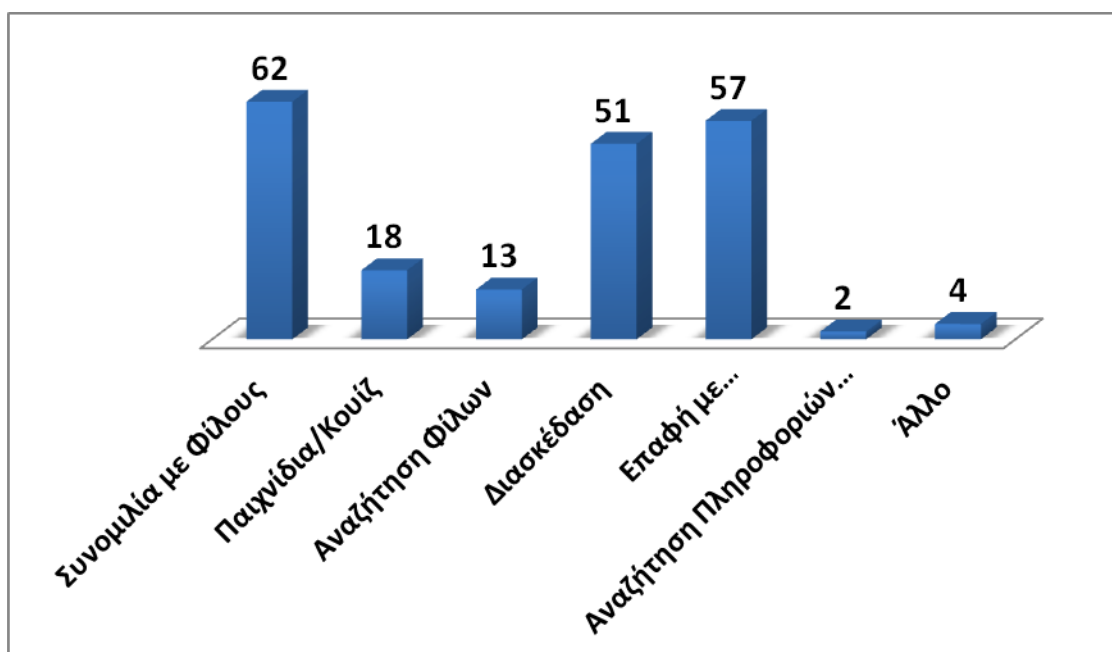
Επιπλέον, πάνω από τους μισούς συμμετέχοντες, και συγκεκριμένα 48 μαθητές, ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα περισσότερα από 3 χρόνια, ενώ 18 τα χρησιμοποιούν από 2 έως 3 χρόνια και 6 από 1 έως 2 χρόνια (Διάγραμμα 7).

Διάγραμμα 7: Διάστημα Χρήσης Κοινωνικών Δικτύων



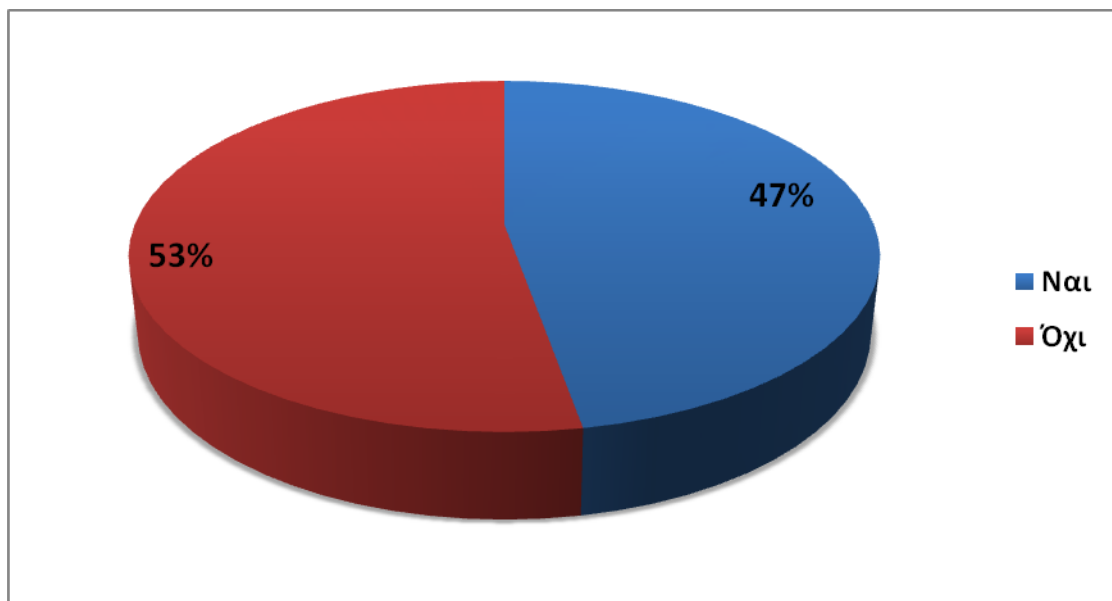
Σχετικά με τους λόγους για τους οποίους οι μαθητές χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, παρατηρήθηκε ότι η πλειοψηφία τους τα χρησιμοποιεί για να επικοινωνεί με τους φίλους της, ή να κρατάει επαφή με φίλους, συγγενείς και γνωστούς. Ακόμη, γίνεται χρήση για λόγους που σχετίζονται με την αναζήτηση φίλων, τη διασκέδαση και τα διαδικτυακά παιχνίδια. Ενώ, λιγότεροι είναι αυτοί που τα χρησιμοποιούν για ενημέρωση και αναζήτηση πληροφοριών ή για άλλους λόγους (Διάγραμμα 8).

Διάγραμμα 8: Λόγοι Χρήσης Κοινωνικών Δικτύων



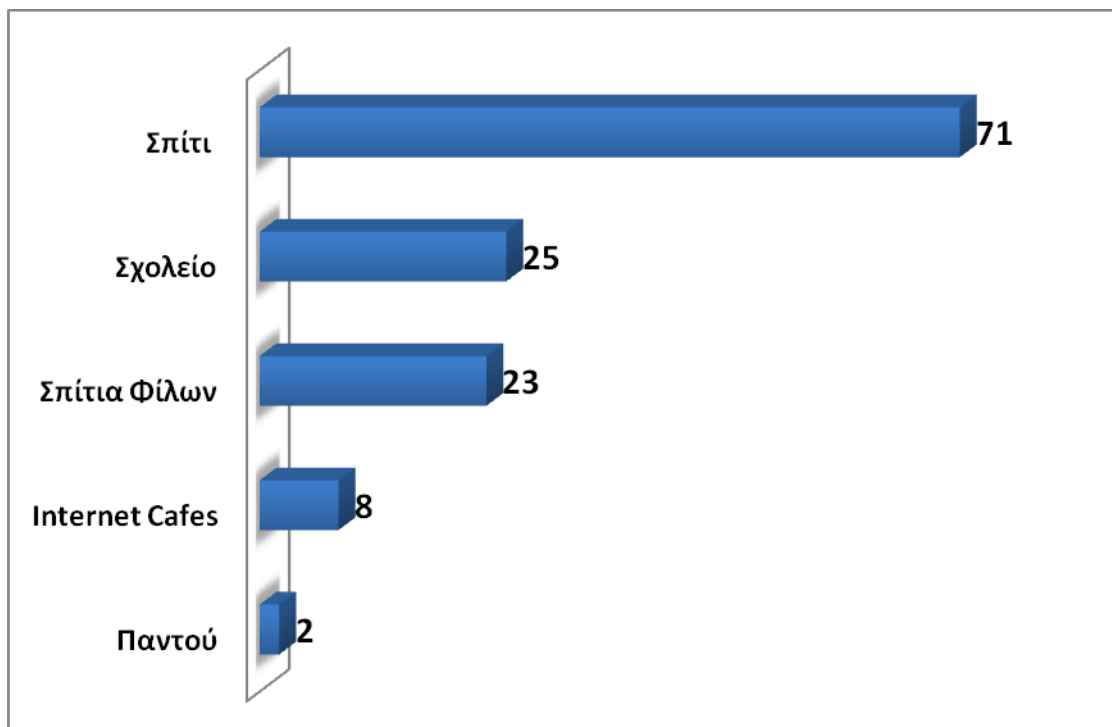
Ενώ, σχετικά με τη χρήση διαφορετικού μέσου κοινωνικής δικτύωσης και των λόγων χρήσης, παρατηρήθηκε ότι 34 από τους 72 μαθητές χρησιμοποιούν διαφορετικό μέσο για κάθε λόγο, ενώ οι υπόλοιποι χρησιμοποιούν τα μέσα τα οποία διαθέτουν, με ένα λογαριασμό για όλους τους λόγους που επιθυμούν (Διάγραμμα 9).

Διάγραμμα 9: Χρήση Διαφορετικού Μέσου Κοινωνικής Δικτύωσης για Κάθε Λόγο



Τελειώνοντας με την δεύτερη ενότητα και τη γενική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, η πλειοψηφία αναφέρει ότι η χρήση τους γίνεται σε μεγάλο βαθμό από το σπίτι τους, ενώ λιγότεροι είναι αυτοί που τα χρησιμοποιούν από το σχολείο ή από τα σπίτια φίλων. Ωστόσο, υπάρχουν και μαθητές που κάνουν χρήση από Internet Cafes, ή και από οποιοδήποτε μέρος βρίσκονται, π.χ. μέσω του κινητού τους τηλεφώνου (Διάγραμμα 10).

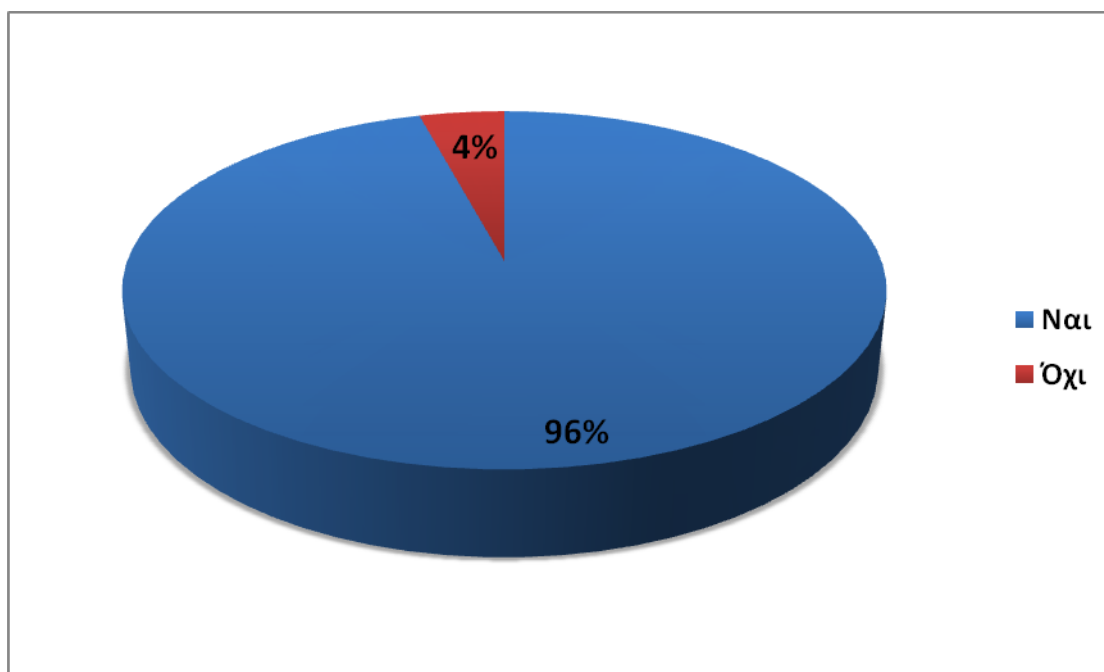
Διάγραμμα 10: Μέρη Χρήσης Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης



4.2.2. ΧΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

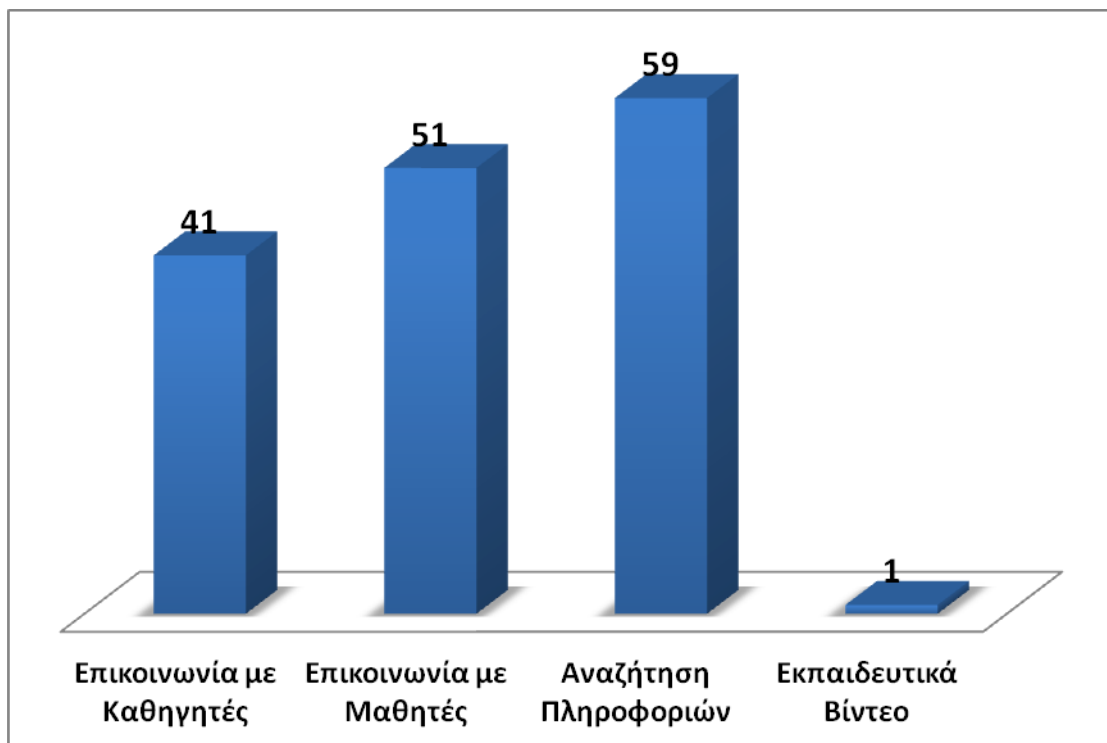
Προχωρώντας στην ανάλυση των αποτελεσμάτων της τρίτης ενότητας, η οποία αποτελείται από 9 ερωτήσεις και σχετίζεται με την χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους μαθητές για εκπαιδευτικούς λόγους, παρατηρείται ότι η πλειοψηφία με 69 άτομα πραγματοποιούν και αυτού του είδους την χρήση (Διάγραμμα 11).

Διάγραμμα 11: Χρήση Κοινωνικών Δικτύων για Εκπαιδευτικούς Σκοπούς



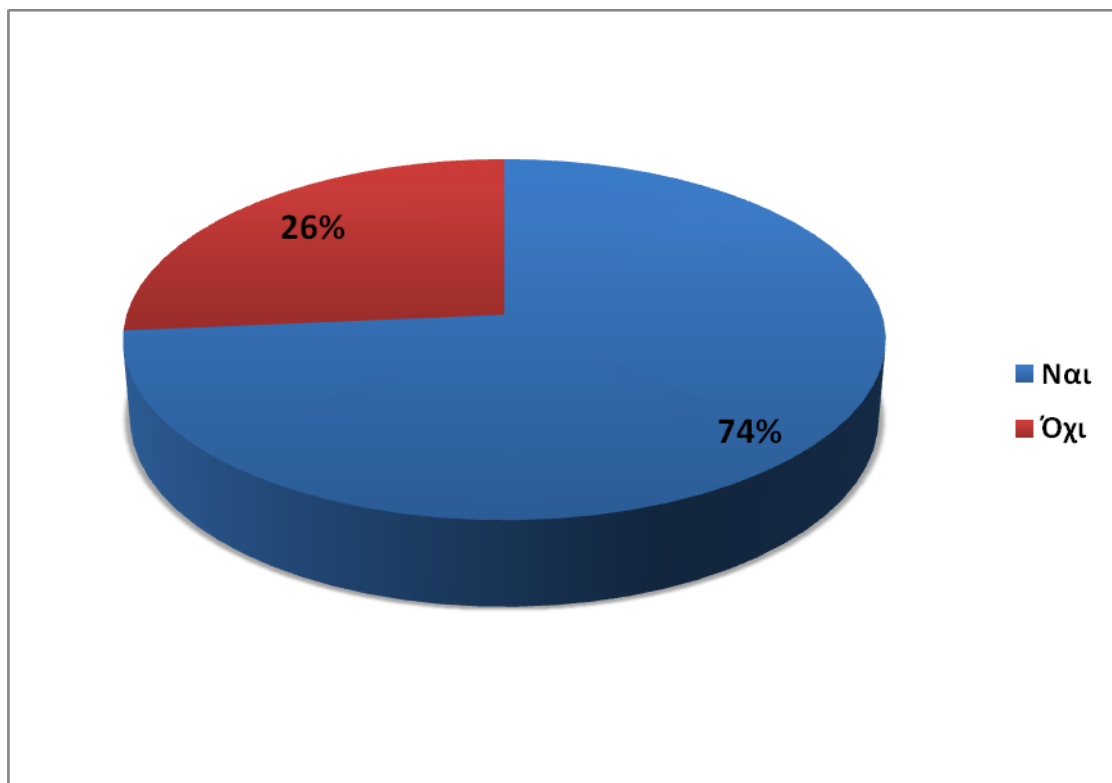
Όσον αφορά τους λόγους που γίνεται αυτή η χρήση, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων χρησιμοποιεί τα κοινωνικά δίκτυα για να βρει πληροφορίες. Ακολουθούν αυτοί που τα χρησιμοποιούν για να επικοινωνήσουν με τους συμμαθητές τους σχετικά με μαθήματα και εργασίες και αυτοί που επικοινωνούν με τους καθηγητές του για τα μαθήματα. Ενώ, υπάρχει και ένας ερωτώμενος που αναζητεί εκπαιδευτικά βίντεο (Διάγραμμα 12).

Διάγραμμα 12: Λόγοι Χρήσης Κοινωνικών Δικτύων



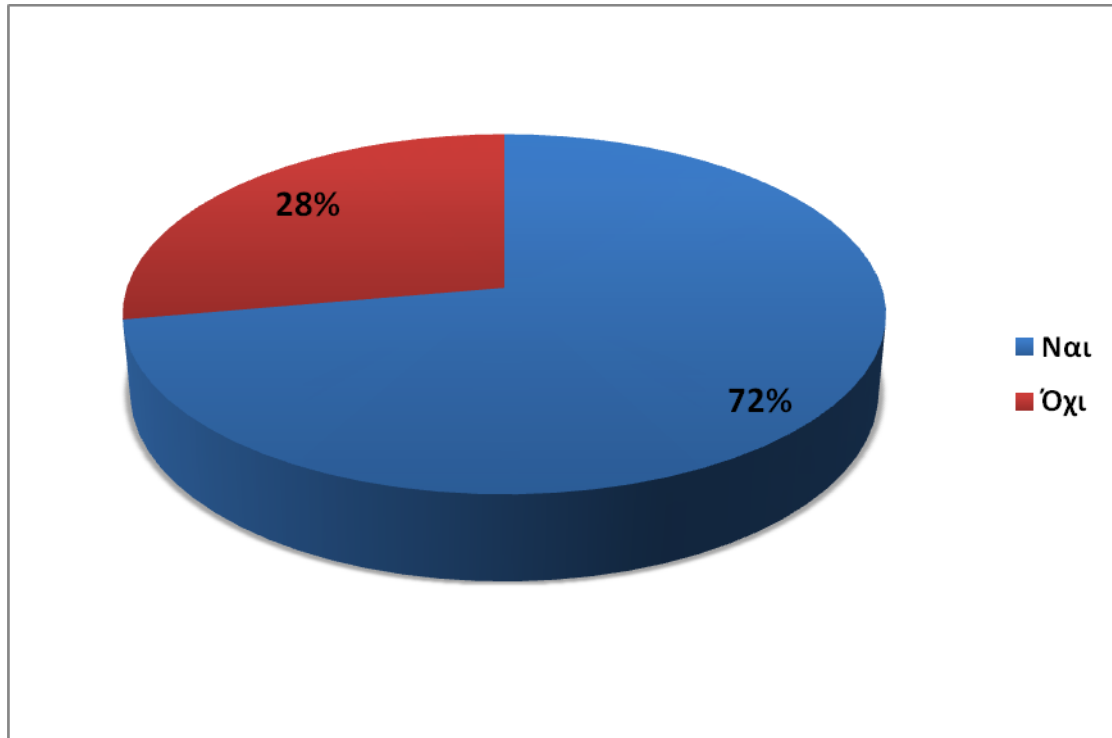
Συνεχίζοντας, ζητήθηκε από τους μαθητές που συμμετείχαν στην έρευνα να μας ενημερώσουν για τη γνώση τους σχετικά με τα κοινωνικά δίκτυα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Σε αυτή την ερώτηση, παρατηρήθηκε ότι μεγάλο μέρος αυτών, και συγκεκριμένα 53 μαθητές, απάντησαν πως έχουν γνώση των δικτύων αυτών, ενώ 19 ότι δεν έχουν (Διάγραμμα 13).

Διάγραμμα 13: Γνώση Ύπαρξης Εκπαιδευτικών Κοινωνικών Δικτύων



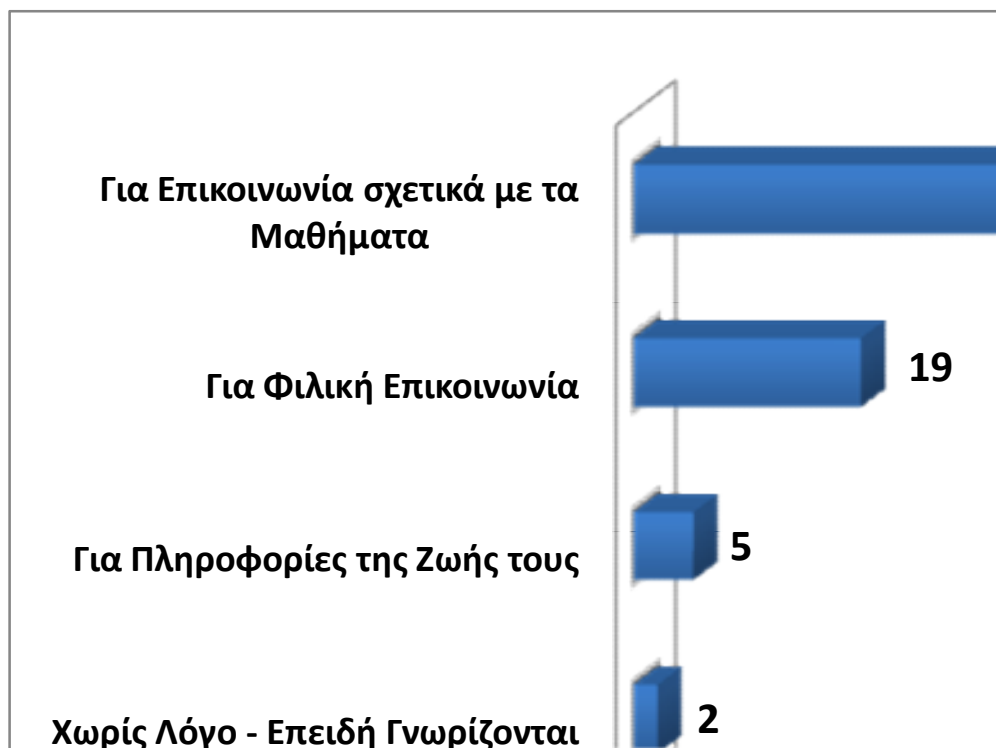
Επιπλέον, οι μαθητές ρωτήθηκαν εάν έχουν «φίλους» στα μέσα κοινωνικά δίκτυα τους καθηγητές και για ποιο λόγο. Η πλειοψηφία και συγκεκριμένα 52 μαθητές, δήλωσαν ότι έχουν «φίλους» τους καθηγητές τους. (Διάγραμμα 14).

Διάγραμμα 14: Έχετε Φίλους τους Καθηγητές σας



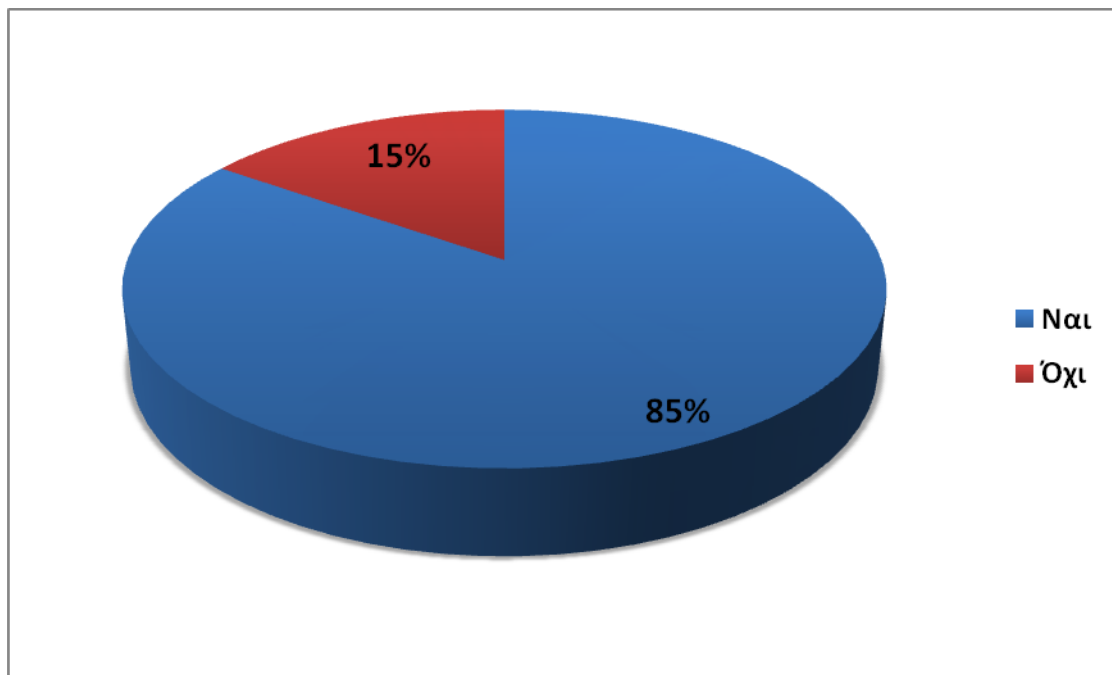
Σχετικά με τους λόγους, οι περισσότεροι μαθητές ανέφεραν ότι έχουν καταφύγει σε αυτή τη λύση για να επικοινωνούν με τους καθηγητές τους για λόγους που σχετίζονται με τα μαθήματα τους. Ακόμη, κάποιοι από αυτούς έχουν «φίλους» τους καθηγητές για να επικοινωνούν μαζί τους γενικά, να μαθαίνουν πληροφορίες για τη ζωή τους, ενώ κάποιοι αναφέρουν ότι τους έχουν ως «φίλους» απλά επειδή τους γνωρίζουν (Διάγραμμα 15).

Διάγραμμα 15: Λόγοι Φιλίας με τους Καθηγητές



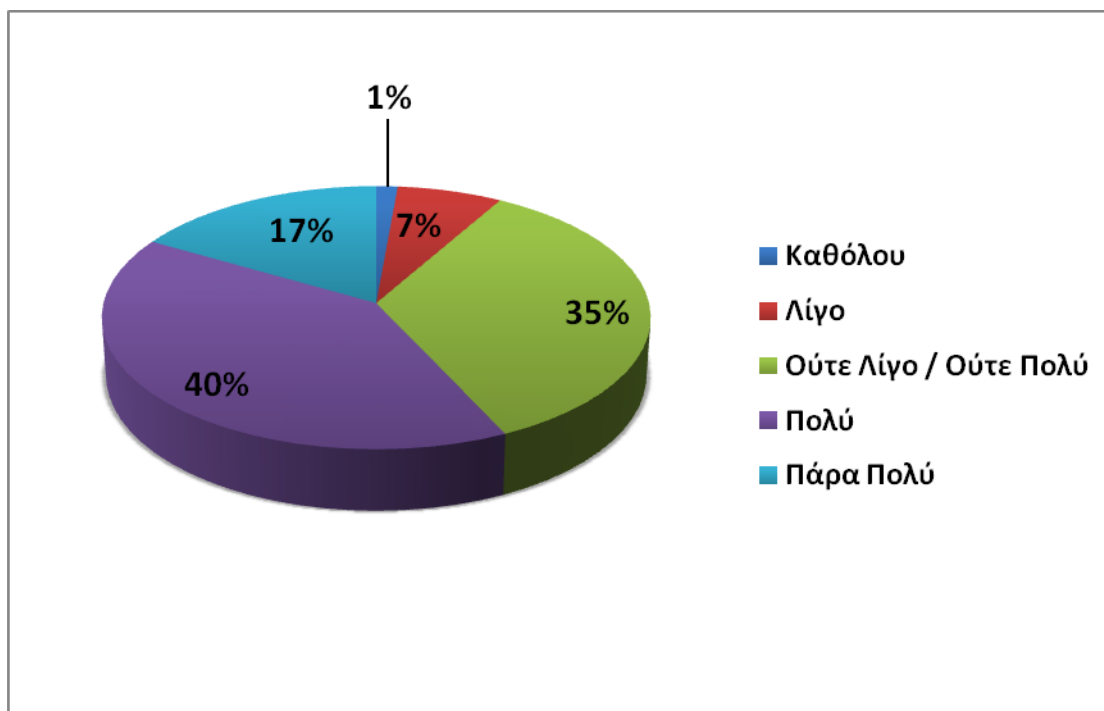
Σε συνέχεια των παραπάνω, οι μαθητές ρωτήθηκαν εάν θεωρούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως έναν αποτελεσματικό τρόπο για την επικοινωνία των μαθητών με τους καθηγητές τους, με την πλειοψηφία αυτών να απαντάει θετικά (Διάγραμμα 16).

Διάγραμμα 16: Τα Κοινωνικά Δίκτυα ως Τρόπος Επικοινωνίας Μαθητών και Καθηγητών



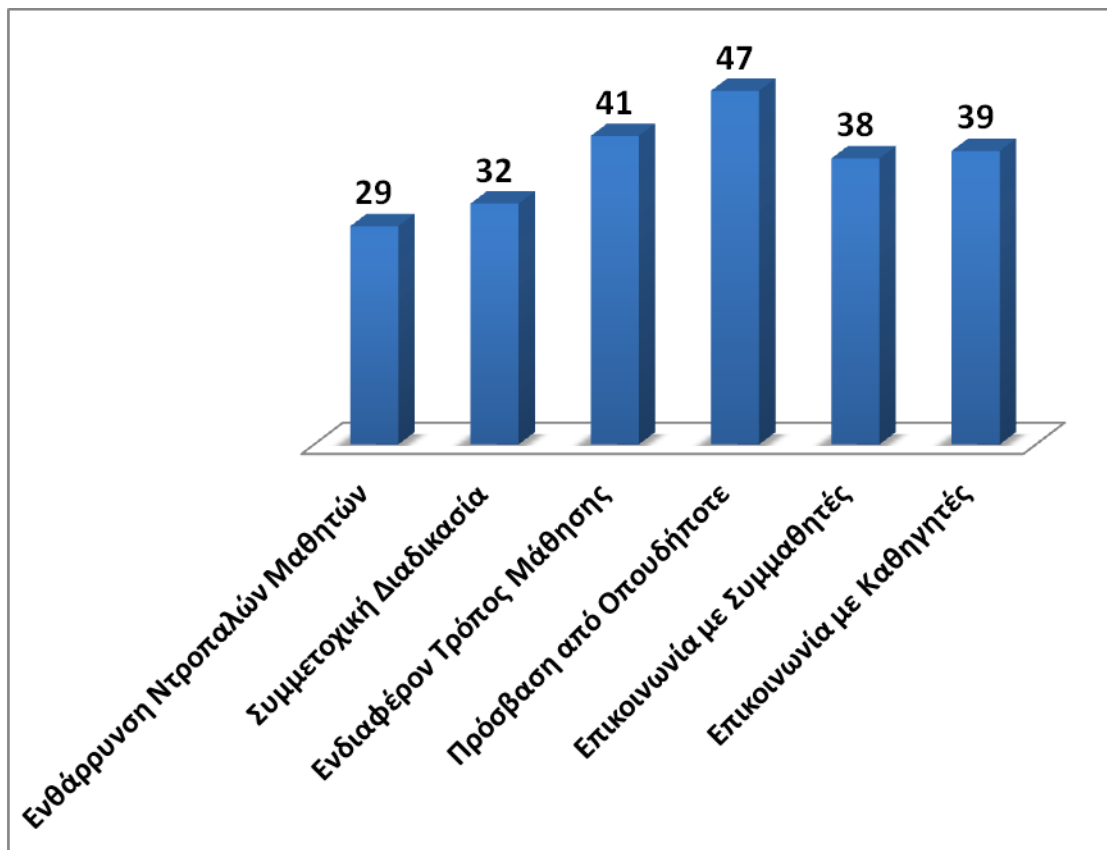
Επιπρόσθετα, οι μαθητές κλίθηκαν να αξιολογήσουν την συμβολή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, 6 από τους 72 μαθητές θεωρούν τα κοινωνικά δίκτυα, καθόλου έως λίγο χρήσιμα στην εκπαίδευση, 41 τα θεωρούν από πολύ έως πάρα πολύ χρήσιμα, και 25 διατηρούν μια ουδέτερη στάση (Διάγραμμα 17).

Διάγραμμα 17: Συμβολή των Κοινωνικών Δικτύων στην Εκπαίδευση



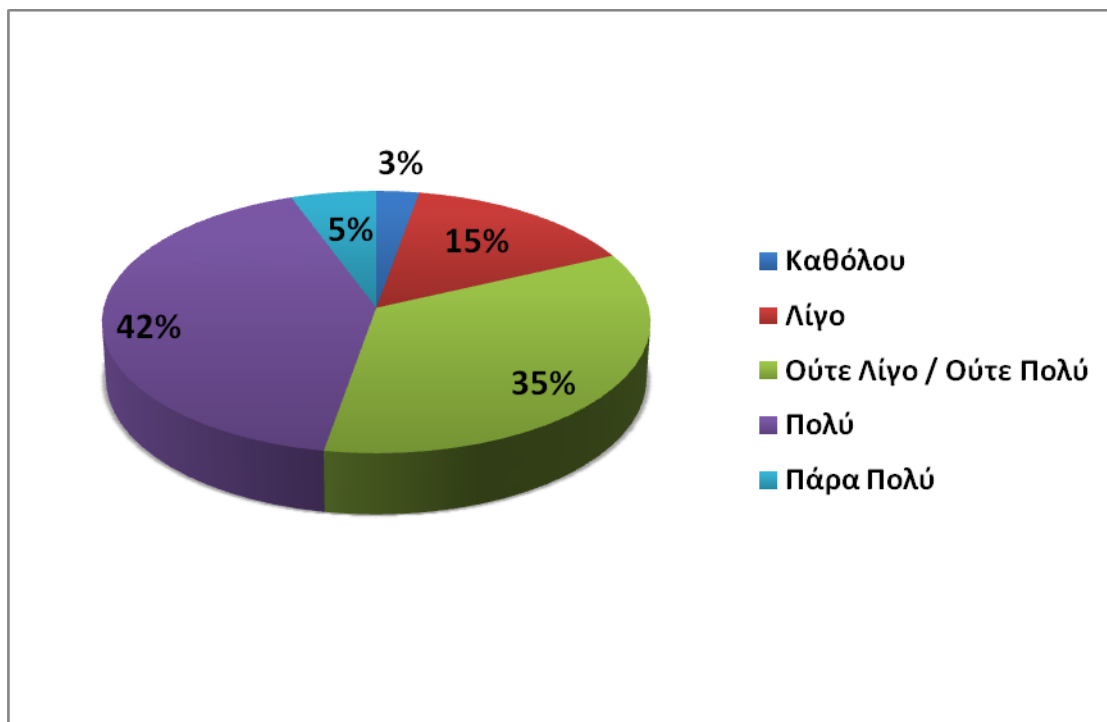
Όσον αφορά τους λόγους συνεισφοράς των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην εκπαίδευση, 47 και 41 μαθητές, αντίστοιχα, αναφέρουν ότι μπορούν να έχουν πρόσβαση από οποιοδήποτε μέρος και αποτελεί έναν πιο ενδιαφέρον τρόπο μάθησης. Ακόμη, 39 μαθητές πιστεύουν ότι μπορούν να βοηθήσουν στην επικοινωνία τους με τους καθηγητές τους και 38 στην επικοινωνία τους με τους συμμαθητές τους. Επιπλέον, υπάρχουν μαθητές που θεωρούν ότι η εκπαίδευση μέσω των κοινωνικών δικτύων, μπορεί να βοηθήσει τη συμμετοχική διαδικασία και να ενθαρρύνει τους ντροπαλούς μαθητές (Διάγραμμα 18).

Διάγραμμα 18: Τρόποι Συνεισφοράς της Χρήσης Κοινωνικών Δικτύων στην Εκπαίδευση



Κλείνοντας με την τρίτη ενότητα, οι μαθητές που συμμετείχαν στην έρευνα έπρεπε να αξιολογήσουν κατά πόσο τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να βελτιώσουν την εκπαίδευση, και κατ' επέκταση τη μάθηση. Έτσι λοιπόν, παρατηρήθηκε ότι 13 από τους 72 αναφέρουν ότι τα κοινωνικά δίκτυα μπορούν να βελτιώσουν την εκπαίδευση και τη μάθηση από καθόλου έως λίγο, 34 ότι μπορούν να την βελτιώσουν από πολύ έως πάρα πολύ, και 25 παρέμειναν ουδέτεροι καθώς θεωρούν ότι μπορούν να την βελτιώσουν ούτε λίγο, ούτε πολύ. (Διάγραμμα 19).

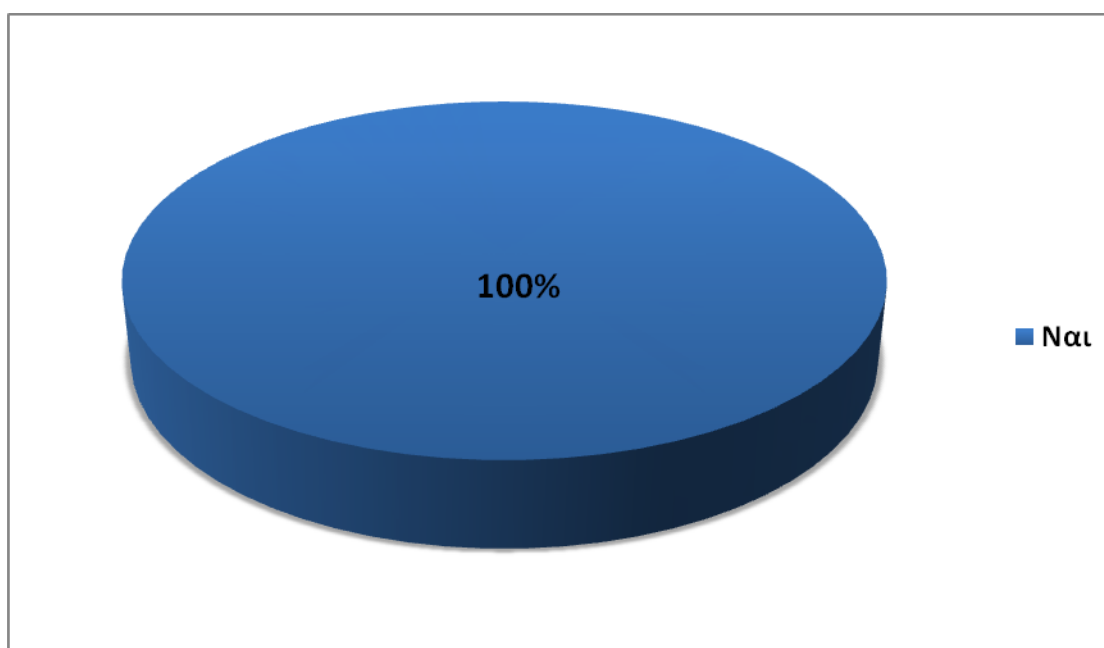
Διάγραμμα 19: Βαθμός Βελτίωσης της Εκπαίδευση και της Μάθηση μέσω των Κοινωνικών Δικτύων



4.2.3. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

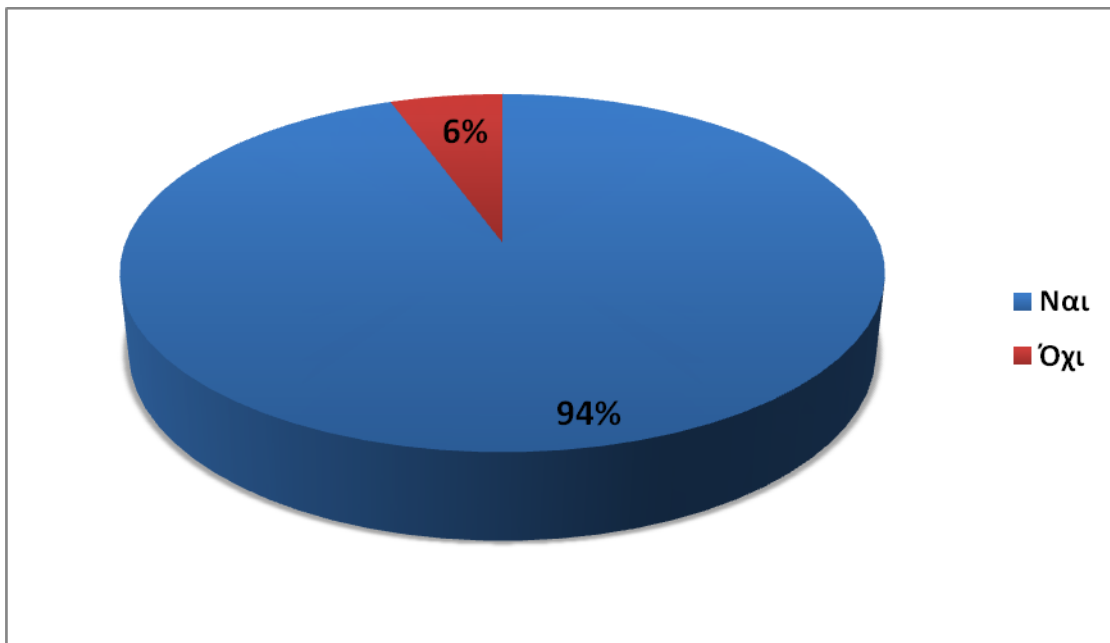
Η τέταρτη και τελευταία ενότητα αποτελείται από 10 ερωτήσεις, οι οποίες σχετίζονται με την ασφάλεια των μαθητών-παιδιών από την χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Ειδικότερα, το σύνολο των μαθητών δήλωσε ότι οι γονείς τους γνωρίζουν ότι χρησιμοποιούν διάφορα διαδικτυακά κοινωνικά μέσα (Διάγραμμα 20).

Διάγραμμα 20: Γνώση των Γονέων για τη Χρήση των Κοινωνικών Δικτύων



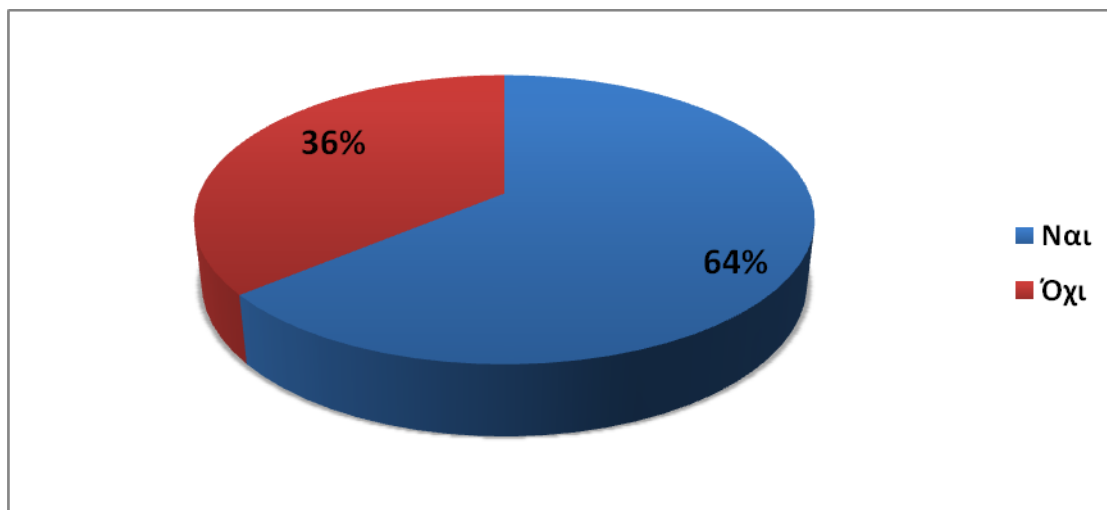
Από αυτούς, μόνο οι 4 ανέφεραν ότι οι γονείς τους δεν εγκρίνουν τη χρήση αυτή (Διάγραμμα 21).

Διάγραμμα 21: Έγκριση των Γονέων για τη Χρήση των Κοινωνικών Δικτύων



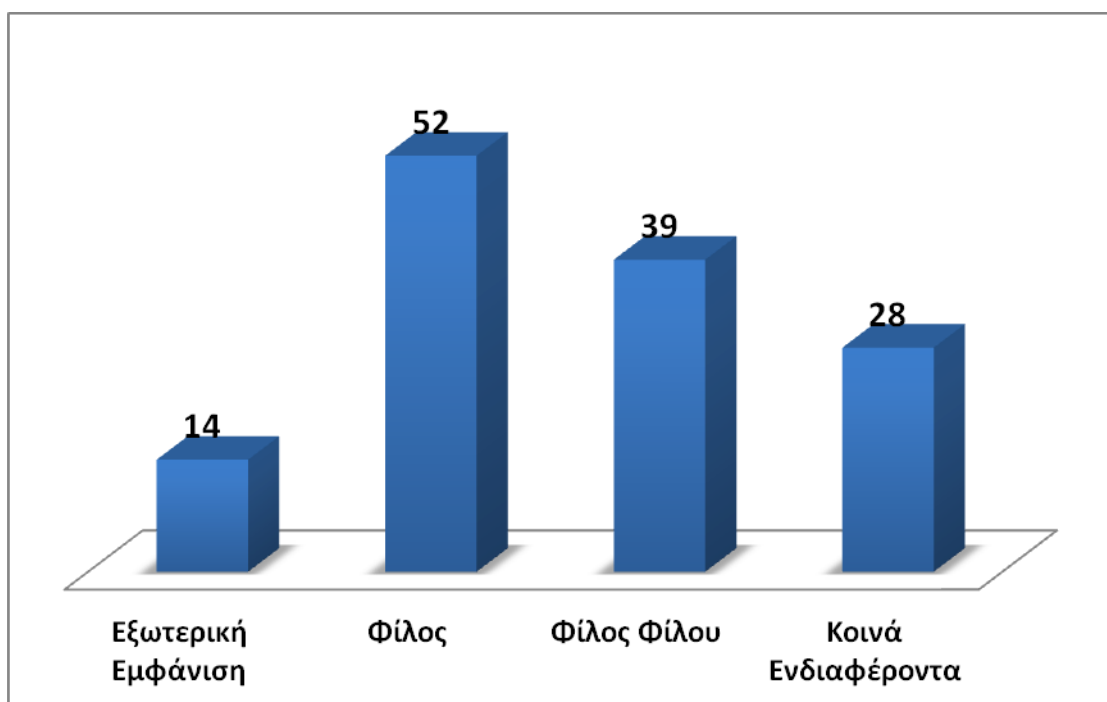
Συνεχίζοντας, οι μαθητές που συμμετείχαν στην έρευνα κλήθηκαν να δηλώσουν εάν έχουν «φίλους» στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που δεν γνωρίζουν προσωπικά, αλλά και για ποιο λόγο θα έκαναν κάποιον φίλο τους στα κοινωνικά δίκτυα. Έτσι λοιπόν, από τους 72 μαθητές, οι 46 έχουν «φίλους» που δεν γνωρίζουν προσωπικά, ενώ οι 26 όχι (Διάγραμμα 22).

Διάγραμμα 22: Άγνωστοι «Φίλοι» στα Κοινωνικά Δίκτυα



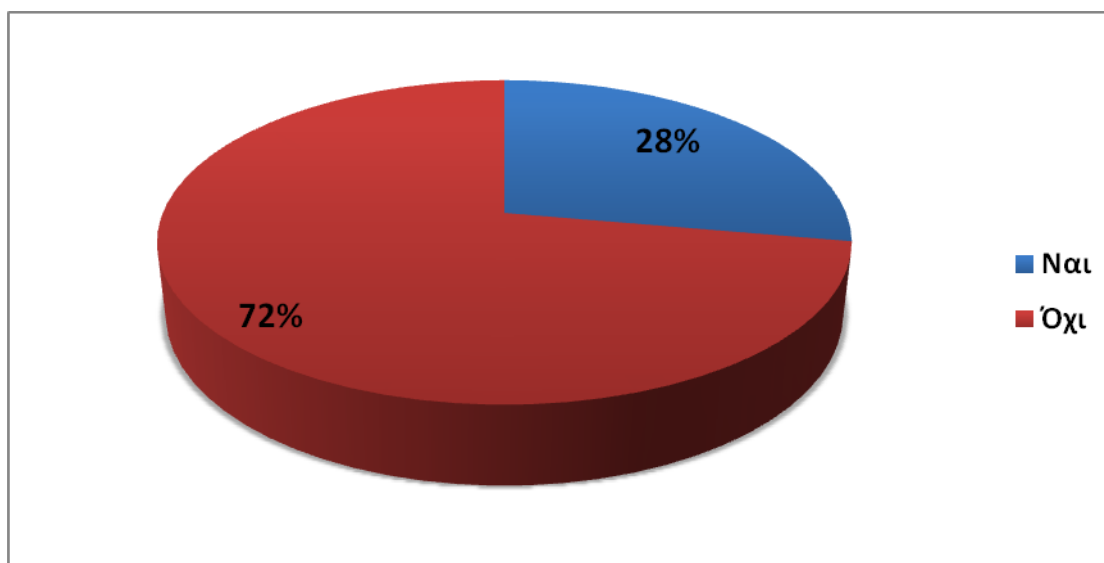
Όσον αφορά τους λόγους που κάποιος θα έκανε «φίλο» του κάποιον άλλον στα κοινωνικά δίκτυα, οι περισσότεροι μαθητές δήλωσαν ότι θα τον έκαναν επειδή είναι και στην πραγματική τους ζωή φίλοι. Επιπλέον, λιγότεροι, αν και παραπάνω από την πλειοψηφία, μαθητές αναφέρουν ότι θα έκανα κάποιον «φίλο» τους επειδή είναι φίλος φίλου τους, ή επειδή έχουν κοινά ενδιαφέροντα. Ενώ, υπάρχουν και μαθητές που ανέφεραν ότι θα το έκαναν μόνο επειδή τους αρέσει κάποιος εμφανισιακά (Διάγραμμα 23).

Διάγραμμα 23: Λόγοι «Φιλίας» στα Κοινωνικά Δίκτυα



Επιπρόσθετα, ζητήθηκε από τους μαθητές να δηλώσουν εάν έχουν ενοχληθεί από κάποιον μέσα στα κοινωνικά δίκτυα, και με ποιο τρόπο, αλλά και εάν έχουν ενοχλήσει οι ίδιοι με κάποιο τρόπο. Έτσι λοιπόν, στην πρώτη περίπτωση 20 μαθητές ανέφεραν ότι έχουν ενοχληθεί από κάποιον μέσω των κοινωνικών δικτύων, με τρόπους όπως το bullying, τους άκομψους χαρακτηρισμούς, με σεξουαλικό τρόπο, κλπ. (Διάγραμμα 24 / Πίνακας 1).

Διάγραμμα 24: Ενόχληση Μέσω των Κοινωνικών Δικτύων

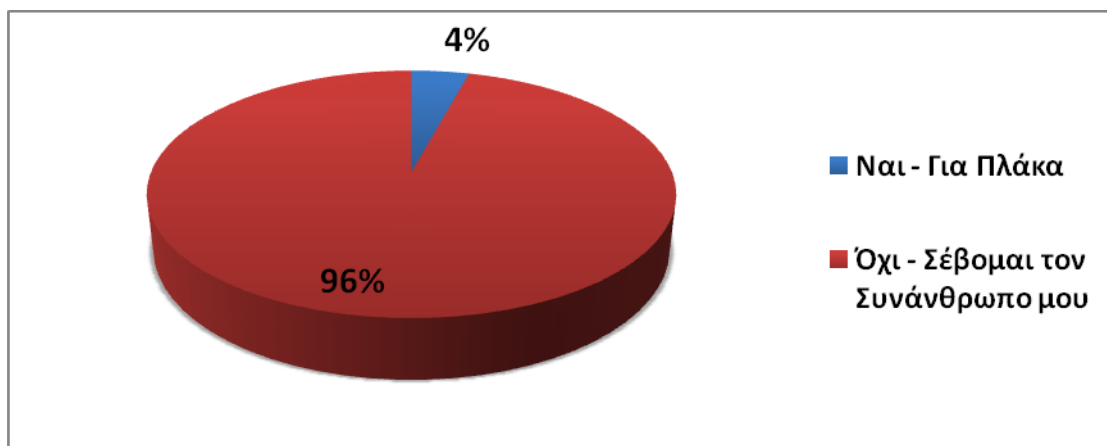


Πίνακας 1: Τρόποι Ενόχλησης Μέσω Κοινωνικών Δικτύων

Διαφωνία στις Απόψεις	Bulling
Αποστολή Σπαμ / Link με Προσβλητικό Περιεχόμενο	Ενοχλητικά Μηνύματα
Σεξουαλικώς	Σχόλια με Άκομψους Χαρακτηρισμούς / Εξύβριση
Διάδοση Προσωπικών Φωτογραφιών	Συνεχή Αποστολή Μηνυμάτων

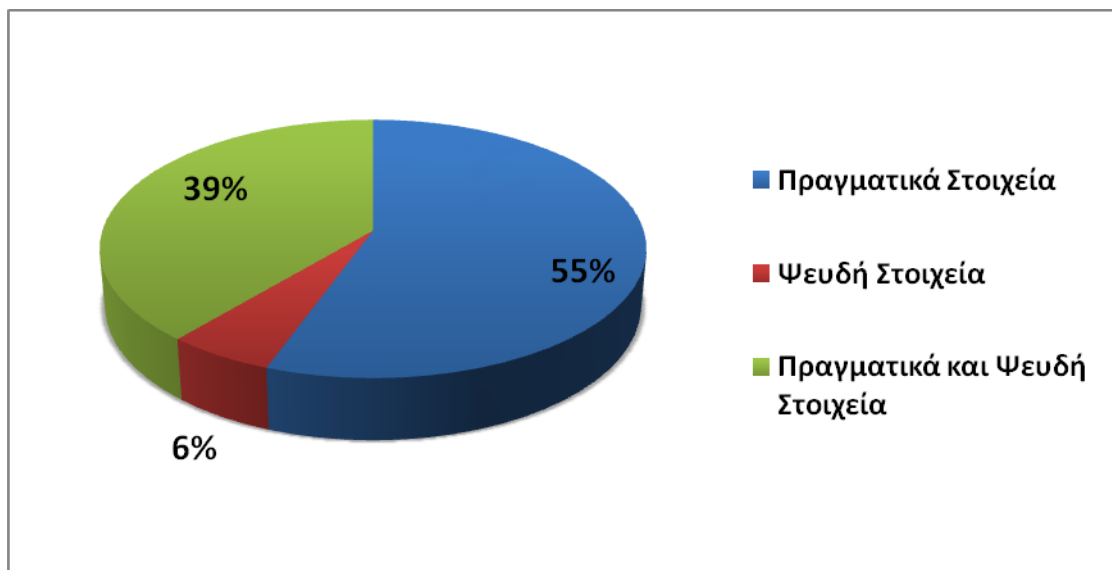
Από την άλλη, όσον αφορά το αν έχουν οι ίδιοι ενοχλήσει κάποιον μέσω των κοινωνικών δικτύων, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δήλωσε ότι δεν έχει κάνει ποτέ κάτι τέτοιο, διότι σέβεται τον συνάνθρωπο του. Ενώ, οι 3 που ενόχλησαν κάποια στιγμή κάποιον άλλο ανέφεραν ότι το έκαναν για πλάκα (Διάγραμμα 26).

Διάγραμμα 25: Έχετε Ενοχλήσει Κάποιον Μέσω Κοινωνικών Δικτύων



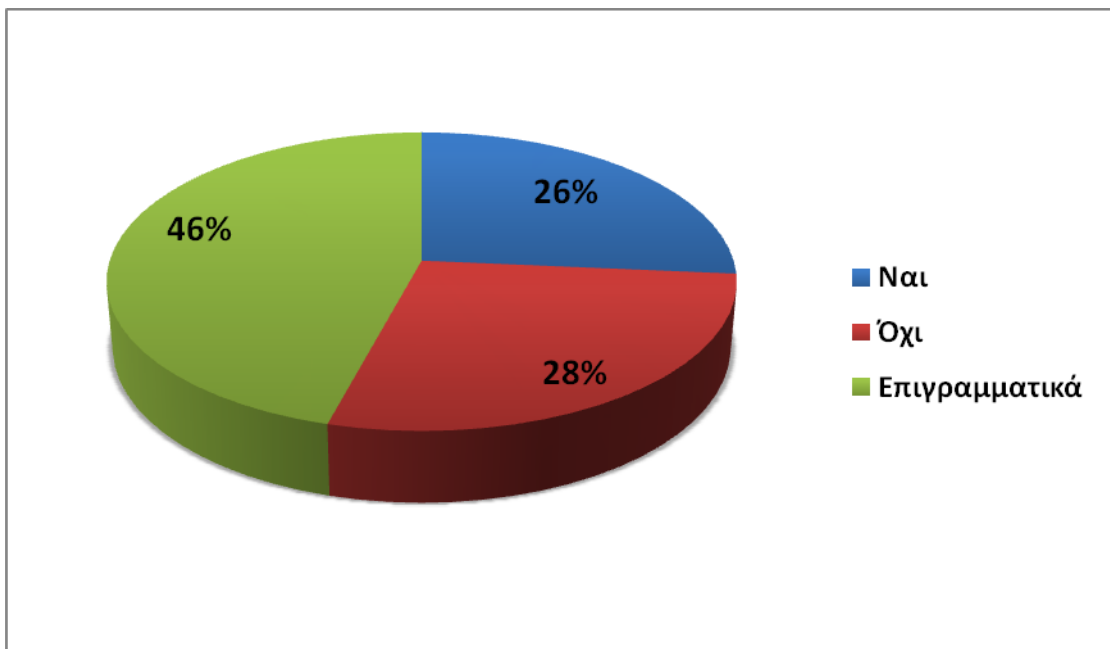
Τέλος, θεωρήθηκε σημαντικό από τους ερευνητές, να ελέγξουν εάν οι μαθητές-παιδιά κατά την εγγραφή τους δίνουν τα προσωπικά τους στοιχεία, αλλά και αν διαβάζουν τους όρους χρήσης τους. Αρχικά, όσον αφορά τα προσωπικά στοιχεία, η πλειοψηφία με 40 συμμετέχοντες αναφέρει ότι δίνει τα πραγματικά της στοιχεία, ενώ 4 ότι δίνουν ψευδή στοιχεία. Υπάρχουν όμως και 28 μαθητές που ανέφεραν ότι δίνουν κάποια πραγματικά και κάποια ψευδή στοιχεία (Διάγραμμα 26).

Διάγραμμα 26: Χρήση Κοινωνικών Δικτύων με Πραγματικά Στοιχεία



Ολοκληρώνοντας τη μελέτη και όσον αφορά την ανάγνωση των όρων χρήσης, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων στην έρευνα τους διαβάζει είτε επιγραμματικά, είτε καθόλου. Ενώ, μόνο 19 δήλωσαν ότι τους διαβάζουν κανονικά (Διάγραμμα 27).

Διάγραμμα 27: Ανάγνωση Όρων Χρήσης



ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα εργασία, έχει ως σκοπό να μελετήσει τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από μαθητές, κυρίως σε επίπεδο δυνατοτήτων αξιοποίησης, στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ο σκοπός αυτός εκπληρώθηκε μέσω της πρωτογενούς έρευνας (συμπλήρωση ερωτηματολογίων) που πραγματοποιήθηκε η οποία είχε ως απώτερο στόχο να διερευνήσει θέματα που σχετίζονται με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους μαθητές, αλλά και την ασφάλεια τους.

Το ερωτηματολόγιο είναι χωρισμένο σε 4 ενότητες και οι ερωτώμενοι είχαν να απαντήσουν σε συνολικά 29 ερωτήσεις. Αναλυτικότερα, η πρώτη ενότητα αποτελείται από 3 ερωτήσεις, οι οποίες σχετίζονται με τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος. Η δεύτερη ενότητα αποτελείται από 7 ερωτήσεις που αφορούν τη γενική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους μαθητές. Στη συνέχεια, η τρίτη ενότητα περιλαμβάνει 9 ερωτήσεις, οι οποίες αφορούν τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους μαθητές, αυτή τη φορά όμως, για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Τέλος, η τέταρτη ενότητα περιέχει 10 ερωτήσεις, οι οποίες σχετίζονται με την γνώση των μαθητών για την ασφάλεια των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Η διανομή και η λήψη των ερωτηματολογίων έγινε στο διάστημα μεταξύ Φεβρουαρίου 2020 και Μαρτίου 2020, και πραγματοποιήθηκε στο Νομό Αχαΐας. Το ερωτηματολόγιο μοιράστηκε σε δύο μορφές: σε έντυπο, όπου οι ερευνητές το διένειμαν δια ζώσης σε σχολεία της περιοχής, και μέσω ηλεκτρονικής μορφής, όπου απαντήθηκε μέσω διαδικτύου. Τέλος, πραγματοποιήθηκε περιγραφική στατιστική (Διαγράμματα) με την επεξεργασία και την ανάλυση των αποτελεσμάτων να πραγματοποιείται μέσω του προγράμματος Microsoft Excel.

Από τα δείγματα δημογραφικού χαρακτήρα, φαίνεται ότι οι απαντήσεις της πρωτογενούς έρευνας δόθηκαν, επί το πλείστον, από κορίτσια της Γ' Λυκείου με Μ.Ο. βαθμολογίας 18 έως 20.

Όσον αφορά τη γενική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, παρατηρήθηκε ότι το σύνολο των συμμετεχόντων διαθέτει προσωπική ιστοσελίδα, τύπου blog, ή λογαριασμό-προφίλ σε τουλάχιστον ένα μέσο κοινωνικής δικτύωσης, με την

πλειοψηφία να χρησιμοποιεί σε μεγαλύτερο βαθμό το Facebook και το Youtube, ενώ ακολουθούν κοινωνικά δίκτυα όπως το Instagram, το Google+, και το Twitter. Η μειοψηφία χρησιμοποιεί άλλες εφαρμογές όπως είναι το Snapchat και το Tik Tok που προαναφέρθηκαν. Εν συνεχεία, η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών δήλωσε ότι χρησιμοποιούν, ήδη 3 χρόνια το λιγότερο, τα κοινωνικά δίκτυα καθημερινά, με το αποτέλεσμα να δείχνει ότι αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητάς τους.

Σχετικά με τους λόγους για τους οποίους οι μαθητές χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, παρατηρήθηκε ότι η πλειοψηφία τους τα χρησιμοποιεί για να επικοινωνεί ή να κρατάει επαφή με φίλους, συγγενείς και γνωστούς. Ακόμη, γίνεται χρήση για λόγους που σχετίζονται με την αναζήτηση φίλων, τη διασκέδαση και τα διαδικτυακά παιχνίδια. Σε μικρό ποσοστό ανήκουν, αυτοί που τα χρησιμοποιούν για ενημέρωση, αναζήτηση πληροφοριών ή για άλλους λόγους. Αναφορικά με τη χρήση διαφορετικού μέσου κοινωνικής δικτύωσης και των λόγων χρήσης, παρατηρήθηκε ότι 34 από τους 72 μαθητές χρησιμοποιούν διαφορετικό μέσο για κάθε λόγο. Τελειώνοντας με την δεύτερη ενότητα, η πλειοψηφία αναφέρει ότι η χρήση τους γίνεται σε μεγάλο βαθμό από το σπίτι, ενώ λιγότεροι είναι αυτοί που τα χρησιμοποιούν από το σχολείο ή από τα σπίτια φίλων. Το συμπέρασμα των εν λόγω απαντήσεων, είναι πως οι διαπροσωπικές σχέσεις και η συστηματική επικοινωνία, πραγματοποιούνται σε μεγάλο βαθμό από τα κοινωνικά δίκτυα.

Προχωρώντας στην ανάλυση και στην χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους μαθητές για εκπαιδευτικούς λόγους, παρατηρείται ότι η πλειοψηφία πραγματοποιεί και αυτού του είδους χρήση. Επίσης, όσον αφορά τους λόγους που γίνεται η εκπαιδευτική χρήση, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων χρησιμοποιεί τα κοινωνικά δίκτυα για τη συλλογή εκπαιδευτικών πληροφοριών και την επικοινωνία με συμμαθητές αλλά και καθηγητές σχετικά με εργασίες και μαθήματα. Συνεχίζοντας, παρατηρήθηκε ότι μεγάλο μέρος των μαθητών, έχουν γνώση των κοινωνικών δικτύων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Βάσει του αποτελέσματος, συμπεραίνουμε πως λόγω της γνώσης των μαθητών για τις εκπαιδευτικές

πλατφόρμες αλλά και της ικανότητάς τους για ταχεία και εύκολη περιήγηση, η διαδικτυακή εκπαίδευση και μάθηση φαντάζει πλήρως αποδοτική.

Επιπλέον, 52 από τους ερωτώμενους, δήλωσαν ότι έχουν «φίλους» τους καθηγητές τους για να επικοινωνούν μαζί τους σχετικά με τα μαθήματα τους. Σε συνέχεια των παραπάνω, οι μαθητές ρωτήθηκαν εάν θεωρούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως έναν αποτελεσματικό τρόπο για την επικοινωνία των μαθητών με τους καθηγητές τους, με την πλειοψηφία αυτών να απαντάει θετικά.

Επιπρόσθετα, μόνο 6 από τους 72 μαθητές θεωρούν τα κοινωνικά δίκτυα καθόλου έως λίγο χρήσιμα στην εκπαίδευση, 41 τα θεωρούν από πολύ έως πάρα πολύ χρήσιμα, ενώ οι 25 απάντησαν ουδέτερα. Σχετικά με τους λόγους συνεισφοράς των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην εκπαίδευση, η πλειοψηφία των μαθητών, ανέφερε ότι μπορεί να έχει πρόσβαση από οποιοδήποτε μέρος και πως ο διαδικτυακός τρόπος, αποτελεί μια πιο ενδιαφέρουσα μέθοδο μαθησιακής ενασχόλησης. Ακόμη, οι περισσότεροι μαθητές πιστεύουν ότι μπορούν να βοηθηθούν από την επικοινωνία με τους καθηγητές τους και τους συμμαθητές τους. Συμπερασματικά, υπάρχουν μαθητές που θεωρούν ότι η εκπαίδευση μέσω των κοινωνικών δικτύων μπορεί να βοηθήσει τη συμμετοχική διαδικασία και να ενθαρρύνει τους ντροπαλούς και τους εσωστρεφείς μαθητές. Από την ερώτηση που αναφέρεται στη βελτίωση των κοινωνικών δικτύων στην εκπαίδευση και τη μάθηση, συμπεραίνεται πως η διαδικτυακή μέθοδος υποστηρίζεται από τους μαθητές και είναι προτιμητέα, με το μεγαλύτερο ποσοστό να απαντά πως η επερχόμενη μαθησιακή βελτίωση είναι δεδομένη.

Προς το τέλος της πρωτογενούς έρευνας, διαμορφώθηκε συμπέρασμα και ως προς την ασφάλεια των μαθητών. Αρχικά, όλοι οι μαθητές χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα μετά από συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων τους. Στη συνέχεια, η πλειοψηφία μαθητών ισχυρίστηκε πως μοιράζεται πληροφορίες και στοιχεία και με άτομα που δεν γνωρίζει, πράγμα που σημαίνει πως επικρατεί άγνοια κινδύνου, ως ένα βαθμό. Αυτό επιβεβαιώνεται με κάποιες απαντήσεις ερωτώμενων, παρότι αποτελούν τη μειοψηφία, που τους θέλει να έχουν παρενοχληθεί μέσα από το διαδίκτυο, είτε με bullying, είτε με σεξουαλικό τρόπο ή άκομψους χαρακτηρισμούς.

Αναφορικά, επίσης, με την ασφάλεια στα διαδικτυακά μέσα, συμπεραίνεται πως περισσότεροι από τους μισούς μαθητές υπολείπονται μερικής υπευθυνότητας σχετικά με τη χρήση πραγματικών προσωπικών στοιχείων, λόγω περιληπτικής ή μη ανάγνωσης, των όρων χρήσης στο εκάστοτε κοινωνικό διαδικτυακό μέσο.

Ολοκληρώνοντας, τόσο την πρωτογενή, όσο και τη δευτερογενή έρευνα, παρατηρήθηκε ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν εισχωρήσει για τα καλά στη ζωή και την καθημερινότητά μας, αλλά ειδικότερα στην ζωή των μαθητών-παιδιών ή εφήβων. Γενικώς, η νέα διαδικτυακή εποχή αναδεικνύει καινούριες μορφές πολιτισμού και μάθησης, με τα κοινωνικά δίκτυα να αναδεικνύονται ως κύρια μέσα για την επίτευξη των στόχων τους. Αυτό, μπορεί να επιφέρει πολλά θετικά αποτελέσματα, καθώς έχει επισημανθεί το γεγονός ότι οι νέοι μαθαίνουν πολύ πιο εύκολα μέσα από δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με τη διασκέδαση και τη δημιουργική συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα, που πλέον αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνικής και πολιτιστικής τους πραγματικότητας. Για το λόγο αυτό, χρειάζεται λοιπόν, οι βιβλιοθήκες, τα σχολεία, τα Πανεπιστήμια, τα πνευματικά κέντρα και γενικότερα οι οργανισμοί εκπαίδευσης και επιμόρφωσης να ενισχύσουν το ρόλο τους ως χώροι ανακάλυψης, ερμηνείας και απόκτησης εμπειριών. Πάντα με παροχή ασφάλειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΕΥΝΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΑΠΟ ΜΑΘΗΤΕΣ

Στο πλαίσιο της εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας με τίτλο «Η Χρήση των Κοινωνικών Δικτύων στα Σχολεία» διεξάγεται έρευνα σε μαθητές Λυκείου με το παρόν

ερωτηματολόγιο, που έχει ως στόχο να μελετήσει τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από μαθητές, κυρίως σε επίπεδο δυνατοτήτων αξιοποίησης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επιπλέον, διερευνώνται και θέματα που σχετίζονται με την

ασφάλεια τους. Θα ήταν ιδιαίτερα σημαντικό για την έρευνα, εάν μπορούσατε να διαθέσετε 5 έως 10 λεπτά από το χρόνο σας, για το ερωτηματολόγιο αυτό, η συμπλήρωση του οποίου είναι ανώνυμη.

Διαχείριση Προσωπικών Δεδομένων

Σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας Ν.4624/2019 και του ευρωπαϊκού Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σας ενημερώνουμε ότι τα προσωπικά δεδομένα που θα μας εμπιστευθείτε θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τους σκοπούς της πτυχιακής μας εργασίας και θα τηρηθούν στα αρχεία μας για διάστημα 4 μηνών (έως την ολοκλήρωση της πτυχιακής).

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ

Κυκλώστε την απάντηση, με την οποία συμφωνείτε. Μπορείτε να κυκλώσετε και περισσότερες από μία απαντήσεις, όπου κρίνετε απαραίτητο. Στις ερωτήσεις όπου ζητείται επεξήγηση, συμπληρώστε με συντομία και σαφήνεια.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Φύλο:

- Αγόρι
- Κορίτσι

2. Σε ποια τάξη του Λυκείου φοιτάτε;

- Α' Λυκείου
- Β' Λυκείου
- Γ' Λυκείου

3. Ποιος είναι ο μέσος όρος της βαθμολογίας σας;

- 10 – 14.9
- 15 – 17.9
- 18 – 20

ΜΕΡΟΣ Β': ΧΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

4. Διαθέτετε προσωπική ιστοσελίδα / λογαριασμό;
- Ναι
 - Όχι
5. Χρησιμοποιείτε Κοινωνικά Δίκτυα και αν ναι, ποια;
- Facebook
 - Twitter
 - YouTube
 - Linked In
 - Google +
 - Blogs
 - Άλλο, προσδιορίστε:
6. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε Κοινωνικά Δίκτυα;
- Κάθε μέρα
 - Κάθε 2-3 μέρες
 - 1 φορά την εβδομάδα
 - Λιγότερο από μία φορά την εβδομάδα
7. Πόσο καιρό χρησιμοποιείτε Κοινωνικά Δίκτυα;
- Λιγότερο από 6 μήνες
 - 6 – 12 μήνες
 - 1 – 2 χρόνια
 - 2-3 χρόνια
 - Πάνω από 3 χρόνια
8. Για ποιο λόγο χρησιμοποιείτε Κοινωνικά Δίκτυα;
- Για να συνομιλήσω
 - Για να παίξω παιχνίδια/κουίζ
 - Για να βρω φίλους
 - Για διασκέδαση
 - Για να κρατάω επαφή με φίλους
 - Άλλο, προσδιορίστε:
9. Χρησιμοποιείτε διαφορετικό μέσο κοινωνικής δικτύωσης για διαφορετικό λόγο;
- Ναι – Προσδιορίστε το λόγο και το κοινωνικό δίκτυο:
.....
 - Όχι
10. Από που χρησιμοποιείτε Κοινωνικά Δίκτυα;
- Από το σπίτι
 - Από το σχολείο
 - Από σπίτια φίλων

- Από ίντερνετ καφέ
- Άλλο, προσδιορίστε:

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΧΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

11. Χρησιμοποιείτε Κοινωνικά Δίκτυα για εκπαιδευτικούς σκοπούς;

- Ναι
- Όχι

12. Αν ναι, με ποιους τρόπους;

- Επικοινωνία με καθηγητές σχετικά με μαθήματα
- Επικοινωνία με συμμαθητές σχετικά με μαθήματα
- Για να βρω πληροφορίες
- Άλλο, προσδιορίστε:

13. Γνωρίζετε την ύπαρξη εκπαιδευτικών Κοινωνικών Δικτύων (αποκλειστικά, δηλαδή, συσχετισμένα με την εκπαίδευση);

- Ναι
- Όχι

14. Έχετε φίλους καθηγητές σας σε Κοινωνικά Δίκτυα;

- Ναι
- Όχι

15. Αν ναι, για ποιο λόγο;

- Για επικοινωνία σχετικά με τα μαθήματα
- Για φιλική επικοινωνία
- Για να μαθαίνω πληροφορίες σχετικές με τον καθηγητή
- Άλλο, προσδιορίστε:

16. Τα Κοινωνικά Δίκτυα θεωρείτε ότι αποτελούν έναν τρόπο επικοινωνίας ανάμεσα στους μαθητές και τον καθηγητή;

- Ναι
- Όχι

17. Θεωρείτε χρήσιμη την συμβολή των Κοινωνικών Δικτύων στην εκπαίδευση;

- Καθόλου
- Λίγο
- Ούτε Λίγο / Ούτε Πολύ
- Πολύ
- Πάρα Πολύ

18. Σε τι θα μπορούσε να συνεισφέρει η χρήση των Κοινωνικών Δικτύων στην εκπαίδευση;

- Ενθάρρυνση ντροπαλών μαθητών
- Περισσότερη συμμετοχική διαδικασία

- Πιο ενδιαφέρον τρόπος μάθησης
- Πρόσβαση από οποιοδήποτε μέρος
- Επικοινωνία με τους συμμαθητές
- Επικοινωνία με τους καθηγητές
- Άλλο, προσδιορίστε:

19. Σε τι βαθμό πιστεύετε ότι μπορούν τα Κοινωνικά Δίκτυα να βελτιώσουν

τη μάθηση;

- Καθόλου
- Λίγο
- Ούτε Λίγο / Ούτε Πολύ
- Πολύ
- Πάρα Πολύ

ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

20. Γνωρίζουν οι γονείς σας ότι χρησιμοποιείτε Κοινωνικά Δίκτυα;

- Ναι
- Όχι

21. Οι γονείς σας εγκρίνουν τη χρήση που κάνετε;

- Ναι
- Όχι

22. Έχετε «φίλους» στα Κοινωνικά Δίκτυα που δε γνωρίζετε προσωπικά;

- Ναι
- Όχι

23. Για ποιο λόγο θα κάνατε κάποιον «φίλο» σε Κοινωνικό Δίκτυο;

- Για λόγους εξωτερικής εμφάνισης
- Είναι φίλος μου
- Είναι φίλος φίλου
- Έχουμε κοινά ενδιαφέροντα
- Άλλο, προσδιορίστε:

24. Έχετε ενοχληθεί από κάποιον μέσα σε ένα Κοινωνικό Δίκτυο;

- Ναι
- Όχι

25. Αν ναι, εξηγήστε σύντομα με ποιον τρόπο;

.....

26. Έχετε ενοχλήσει κάποιον μέσω ενός Κοινωνικού Δικτύου;

- Ναι
- Όχι

27. Αν ναι, εξηγήστε σύντομα με ποιον τρόπο;

.....

28. Κατά την εγγραφή, αλλά και κατά τη χρήση ενός Κοινωνικού Δικτύου, δίνεται τα πραγματικά σας στοιχεία ή ψευδή;

- Δίνω τα πραγματικά στοιχεία μου
- Δίνω ψευδή στοιχεία
- Δίνω μερικά πραγματικά και μερικά ψευδή

29. Διαβάζετε τους όρους χρήσης των Κοινωνικών Δικτύων;

- Ναι
- Όχι
- Μόνο επιγραμματικά

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- Παπαηλιού, Ν., Κοινωνικά δίκτυα & ανάλυση κοινωνικών δικτύων, Μονάδα Διοίκησης Πληροφοριακών Συστημάτων, ΕΠΙΣΕΥ, 2007.
- Brass, Butterfield & Skaggs, Relationships and Unethical Behavior: A Social Network Perspective, the Academy of Management Review, 1998.
- Pescosolido Bernice, THE SOCIOLOGY OF SOCIAL NETWORK, Indiana University, 2006.
- <https://www.wikipedia.org/>.
- Eyadat, W., & Eyadat, Y., Instructional Technology and Creativity among University Students: The Missing Link, World Journal on Educational Technology, 2010.
- Kwon, O. and Wen, Y., an empirical study of the factors affecting social network service use, Computers in Human Behavior, 2010.
- KAPLAN A. M., HAENLEIN M., The fairyland of Second Life: About virtual social worlds and how to use them, BUSINESS, 2009.
- Thackeray, Neiger, Hanson, McKenzie, Enhancing Promotional Strategies within Social Marketing Programs: Use of Web 2.0 Social Media, Social Marketing and Health Communication, Health Promotion Practice, 2008.
- DiNucci, Darcy, Fragmented Future, 1999, διαθέσιμο στον ιστότοπο: http://darcyd.com/fragmented_future.pdf.

- *Kamel Boulos M N, and Wheeler S, The emerging Web 2.0 social software: An enabling suite of sociable technologies in health and healthcare education, Health Information and Libraries Journal, 2007.*
- *Porter Joshua, Designing for the Social Web, Berkley, CA: New Riders, 2008.*
- *O'Reilly Tim Network, What Is Web 2.0 Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software, 2005, διαθέσιμο στον ιστότοπο: <http://oreilly.com/lpt/a/6228>.*
- <https://www.slideshare.net/shakilalam/understanding-social-media-shakilalam#btnNext>.
- <https://www.slideshare.net/gpalegeo/blogs-7240405>.
- <https://www.oberlo.com/blog/twitter-statistics>.
- *Boyd & Ellison, Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship, Journal of Computer-Mediated Communication, 2008.*
- http://www.tweetyblogs.gr/index.php?option=com_k2&view=item&id=36.
- http://bloggertrics.blogspot.com/2010/02/rss-feed_26.html.
- <https://blog.wiziq.com/empower-with-wikis/>.
- <https://discoverpods.com/best-podcast-hosting-services/>.
- <https://skift.com/2019/05/14/tripadvisor-responds-to-critics-by-changing-how-it-displays-hotel-reviews-about-sexual-assault/>.
- <http://logogreekworld.ning.com/>.
- <http://www.socialmediaimpact.com/10-best-video-sharing-sites-social-media-managers-youtube/#>.

[89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%B4%CE%AF%CE%BA%CF%84%CF%85%CE%B1-web-2-0-CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7/.](#)

- [https://www.wikihow.com/Have-a-Cool-Facebook-Profile.](#)
- *Devitt Tamara, Social networking in schools, 2010, διαθέσιμο στον ιστότοπο:* [http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=0ac7c029-0fd4-4db2-be39-1133d028ab02.](#)
- [https://techcrunch.com/2019/07/15/twitter-rolls-out-its-redesigned-desktop-website-with-simplified-navigation-more-features/.](#)
- [https://www.teachertube.com/.](#)
- *Βαγγελάτος Α., Φώσκολος Φ., Κομνηνός Θ., Τα κοινωνικά δίκτυα στο σχολείο του σήμερα, 2010, διαθέσιμο στον ιστότοπο:* [http://edu4adults.blogspot.com/2011/01/blog-post_21.html#axzz1kMj3D4eh.](#)
- [http://help.diigo.com/my-library-tutorial/general-tutorial.](#)
- [https://churchm.ag/elggorg-another-great-open-source-social-networking-platform/.](#)
- [http://carnets.parisdescartes.fr/.](#)
- [http://www.primaryresources.co.uk/.](#)
- [http://www.netsimilar.net/site/edutube.org.](#)
- [http://edutube.org/.](#)

- <http://www.kathimerini.gr/388540/article/epikairothta/kosmos/ning-to-diko-soy-facebook>.
- <https://www.common sense.org/education/website/ningcom>.
- (<http://apprendre2pointO.ning.com/>).
- <http://education.ning.com/>.
- (<http://aaceconnect.org/>).
- <http://eclassics.ning.com/>.
- <http://www.classroom20.com/>.
- Γλέζου Κ., Γρηγοριάδου Μ., Κωνσταντίνου Ν., *Αξιοποίηση διαδικτυακών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης στην ελληνική εκπαίδευση, 2010, επιμ. Γρηγοριάδου Μ., Πρακτικά 5^ο Πανελληνίου Συνδέσμου Διδακτική της Πληροφορικής, Αθήνα.*
- <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/%CE%A0%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%BF%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%9D%CE%AD%CE%B5%CF%82%20%CE%A4%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B5%CF%82/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C.pdf>.
- <http://www.eoppep.gr/index.php/el/work-guidance-and-consulting/developing-careers-adult/base-educational-opportunities-proigos>.
- <https://blogs.sch.gr/>.

- Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, Οι Υπηρεσίες του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου, 2019, διαθέσιμο στον ιστότοπο: <https://www.sch.gr/services/>.
- ΙΤΥΕ, Αναλυτικό ενημερωτικό σημείωμα για το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, 2018, διαθέσιμο στον ιστότοπο: https://www.sch.gr/wp-content/uploads/2018/05/GSN_Detailed_Memo_GR_Apr_2018.pdf.
- King S., *Social Networks Changing the way we learn*, 2010, διαθέσιμο στον ιστότοπο: <http://networkconference.netstudies.org/2010/05/social-networks-changing-the-way-we-learn/>.
- <http://icteval.ktpae.gr/stats/delivery2/>.
- <http://educationtechnews.com/and-heres-why-schools-should-use-social-networks/>.
- http://www.huffingtonpost.com/2011/03/27/social-networking-schools_n_840911.html.
- <http://speedchange.blogspot.gr/2010/03/how-social-networking-liberates.html>.

